

Spis treści

I. POSIEDZENIA ORGANÓW WYKONAWCZYCH SBP	3
1. Posiedzenia Prezydium i Zarządu Głównego SBP	3
2. Uchwały Prezydium i Zarządu Głównego SBP	18
II. KONFERENCJE, SEMINARIA, WARSZTATY	21
III. STANOWISKA, OPINIE, APELE, INTERWENCJE	38
IV. DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA	39
V. REALIZACJA GRANTÓW 2015	41
VI. GRANTY 2016	46
VII. ODZNACZENIA I MEDALE	47
VIII. INNE DZIAŁANIA	49

BIULETYN INFORMACYJNY Zarządu Głównego SBP dostępny jest w wersji elektronicznej na Ogólnopolskim Portalu Bibliotekarskim pod adresem: http://www.sbp.pl/sbp/zarząd_główny/biuletyn_zg_sbp

Dostępne są tam również archiwalne numery.

I. POSIEDZENIA ORGANÓW WYKONAWCZYCH SBP

1. Posiedzenia Prezydium i Zarządu Głównego SBP

28-29 września 2015 r.

Na spotkaniu Prezydium ZG SBP obecni byli członkowie: Lena Bednarska, Sylwia Błaszczuk, Barbara Budyńska, Marian Butkiewicz, Mirosława Majewska, Joanna Pasztaleniec-Jarzyńska, Marzena Przybyś, Elżbieta Stefańczyk oraz zaproszeni: Małgorzata Dargiel-Kowalska, Elżbieta Górka, Anna Grzecznowska, prof. Jadwiga Konieczna (Uniwersytet Łódzki), Marta Lach, Ewa Stachowska-Musiał.

Posiedzenie prowadziła Przewodnicząca SBP kol. Elżbieta Stefańczyk. Porządek pierwszego dnia obrad obejmował:

1. Przyjęcie protokołu z posiedzenia Prezydium ZG SBP w dn. 11 czerwca 2015 r.
2. Działalność Zarządu Głównego w okresie czerwiec-wrzesień 2015 r.
3. Plan pracy ZG SBP na okres wrzesień-grudzień 2015 r., w tym warsztaty, konferencje, granty.
4. Działalność wydawnicza w okresie czerwiec-wrzesień 2015 r.; plan wydawniczy na okres październik-grudzień 2015 r.
5. Sytuacja finansowa SBP.
6. Zasady funkcjonowania projektu AFB. Podstawowe dokumenty.
7. Tydzień Bibliotek 2015 – podsumowanie.
8. Bibliotekarz Roku – propozycje zmian w regulaminie konkursu.
9. Przygotowania do obchodów 100-lecia SBP – monografia, Kronika.
10. Sprawy różne.

Ad. 1

Protokół z posiedzenia Prezydium ZG SBP w dn. 11 czerwca 2015 r. został przyjęty jednogłośnie.

Ad. 2

Kol. E. Stefańczyk podsumowała działalność Zarządu Głównego SBP w okresie czerwiec-wrzesień 2015 r. W ramach realizacji celów *Strategii Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich na lata 2010-2021* (zwiększenie wpływu na kształtowanie polityki i praktyki biblioteczej w Polsce, SBP partnerem instytucji państwowych i samorządowych oraz organizacji pozarządowych w tworzeniu społeczeństwa wiedzy, integracja środowiska, zwiększenie prestiżu zawodu bibliotekarza, zwiększenie dostępu bibliotekarzy do różnych form kształcenia i doskonalenia zawodowego) zorganizowanych zostało m.in. 11 warsztatów, seminariów, konferencji; realizowano konkursy: „Tydzień Bibliotek 2015”, „Bibliotekarz Roku 2014”, „Mistrz Promocji Czytelnictwa 2014”, „Nagroda Naukowa SBP im. A. Łysakowskiego”. SBP opiniowało projekty rozporządzeń dot. Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa oraz zasad działania bibliotek pedagogicznych.

Ad. 3

Kol. B. Budyńska przedstawiła plan pracy na okres wrzesień-grudzień 2015 r. SBP będzie organizowało kolejne warsztaty, ważnym tematem jest również realizacja grantów, m.in. „Bibliotekarzu zaprzyjaźnij się z osobą z autyzmem” (Fundacja Batorego), „ICT w upowszechnianiu dóbr kultury” (Narodowe Centrum Kultury), „Obserwatorium Bibliotek: Analiza Funkcjonowania Bibliotek” (MKiDN), IV Salon Bibliotek podczas Targów Książki Historycznej (Instytut Książki).

Ad. 4

Działalność wydawniczą omówiła M. Lach. W okresie czerwiec-wrzesień 2015 r. wydano 8 tytułów: E. B. Zybert, D. Pietrzekiewicz (red.) – *Megabiblioteki*, M. Antczak, A. Walczak-Niewiadomska (red.) – *Książki w życiu najmłodszych*, M. Antczak, A. Walczak-Niewiadomska (red.) – *W kręgu kultury czytelniczej dzieci i młodzieży*, D. Siwecka – *Światowy model informacji bibliograficznej*, A. Walczak-Niewiadomska (red.) – *Biblioteki i książki w życiu nastolatków*, M. Tyszkowska – *Jak korzystać z Web 2.0 w każdej bibliotece*, E. Dombek – *Potyczki bibliografa, czyli bibliografia od kuchni*, A. Wolanin – *Twórczość Doroty Terakowskiej. Spotkanie z Nieznanym*. Plan wydawniczy zakłada jeszcze publikację 7 tytułów do końca 2015 r.

Ad. 5

Sytuację finansową Stowarzyszenia przedstawiły M. Majewska i A. Grzecznowska. Zwrócono uwagę na zrównoważenie przychodów i kosztów. W porównaniu z ubiegłym rokiem uległy zmniejszeniu kosz-

ty zużycia energii, opłat bankowych, pocztowych, wynagrodzeń, druku. Większy niż zakładano był przychód z organizacji konferencji. Znaczący wpływ na wynik finansowy ma natomiast utrzymująca się niska sprzedaż czasopism, spadek dofinansowania wydawania książek i czasopism, a także spadek dochodu ze sprzedaży książek. M. Lach zwróciła uwagę na większą opłacalność sprzedaży publikacji podczas spotkań bibliotekarskich niż na targach i warsztatach. Przykładem jest współpraca z Biblioteką na Koszykowej – podczas spotkań bibliotekarzy z województwa mazowieckiego prezentowane są nowości wydawnicze i wówczas sprzedaż publikacji SBP jest bardzo wysoka. Należy przenieść podobną formę współpracy i promocji naszych wydawnictw na inne województwa. Kol. M. Majewska zauważyła, że brak zainteresowania publikacjami fachowymi przekłada się na niski poziom kształcenia, dlatego niezbędne wydaje się uruchomienie kursu bibliotekarskiego dla osób w zawodzie, które nie posiadają wykształcenia kierunkowego. A. Grzecznowska podkreśliła, że rentowność czasopism pogarsza się od lat. Wpływ na to ma niski poziom sprzedaży, jak również brak dofinansowania z MNiSW i MKiDN. Kol. L. Bednarska zgłosiła propozycję, aby rozważyć zmniejszenie częstotliwości ukazywania się niedochodowych czasopism. Kol. E. Stefańczyk zapowiedziała specjalne spotkanie w tej sprawie z Wydawnictwem SBP.

Ad. 6

Kolejny punkt porządku obrad dotyczył realizacji projektu Analiza Funkcjonowania Bibliotek. Koordynator projektu, kol. Elżbieta Górską omówiła dokument ustalający zasady funkcjonowania projektu AFB wraz z załącznikami: Regulamin Rady Projektu AFB, Analiza Funkcjonowania Bibliotek Publicznych, Analiza Funkcjonowania Bibliotek Pedagogicznych, Analiza Funkcjonowania Bibliotek Naukowych. Przypomniała, że głównym zadaniem projektu jest pozyskiwanie danych statystycznych, opracowanie i prezentacja ich w serwisie AFB, organizacja szkoleń. Koordynatorami merytorycznymi zostali: Danuta Kaczmarek (biblioteki publiczne), Lidia Derfert-Wolf (biblioteki naukowe), Aldona Zawałkiewicz (biblioteki pedagogiczne).

Prezydium zaakceptowało wymienione dokumenty, zostaną one przedstawione Zarządowi Głównemu do zatwierdzenia na grudniowym posiedzeniu.

Ad. 7

Podczas posiedzenia dokonano podsumowania konkursu na najciekawszą inicjatywę zorganizowaną w ramach Tygodnia Bibliotek 2015. Dyplomy dla laureatów i wyróżnionych zostały wręczone podczas uroczystej inau-

guracji X Forum Młodych Bibliotekarzy w Warszawie. Nagrody książkowe wysłano do bibliotek pocztą. Członkowie ZG SBP, przewodniczący okręgów oraz sekcji, komisji i zespołu zostaną poproszeni o nadsyłanie do końca października 2015 r. propozycji hasła przyszłorocznej edycji TB.

Ad. 8

Na spotkaniu zastanawiano się nad nową formułą konkursu SBP „Bibliotekarz Roku”. Sekretarz konkursu, kol. Ewa Stachowska-Musiał podsumowała dotychczasowe edycje. Z analizy wynika, że konkurs spełnił zakładane cele: promocja zawodu bibliotekarza i aktywizacja środowiska. Zdecydowana większość finalistów to przedstawiciele małych i średnich bibliotek publicznych. Najwięcej kontrowersji budzi sposób wyłaniania zwycięzcy, w związku z czym ZG zwrócił się do okręgów SBP z prośbą o opinię. Zaproponowano 2 rozwiązania – stworzenie ogólnopolskiej kapituły lub połączenie głosowania internetowego z głosowaniem Zarządów Okręgów. Odpowiedziało 10 okręgów, z czego 7 było za drugą propozycją.

Podczas dyskusji na temat zmian w regulaminie konkursu kol. S. Błaszczyk zasugerowała skrócenie czasu głosowania internetowego oraz zaproponowała zmiany w formularzu zgłoszeniowym – zmniejszenie kryterium stażu pracy do 3 lat. Kol. E. Stachowska-Musiał zobowiązała się do końca października br. opracować nową propozycję regulaminu i wzór formularza z uwzględnieniem zaproponowanych zmian. Dokument zostanie przedstawiony Zarządowi Głównemu do przyjęcia w grudniu br.

Ad. 9

Kol. E. Stachowska-Musiał, w imieniu Komisji Odznaczeń i Wyróżnień, opowiedziała się za wydaniem specjalnego medalu upamiętniającego 100-lecie SBP. W celu obniżenia kosztów zaproponowała powierzenie przygotowania projektu studentom ASP. Dyrektor Biura A. Grzecznowska poinformowała, że SBP będzie starało się o grant z MKiDN na organizację Jubileuszu, w tym na wydanie publikacji. Stan prac nad monografią poświęconą Stowarzyszeniu przedstawiła prof. J. Konieczna. W skład zespołu opracowującego publikację weszli: prof. J. Konieczna, prof. A. Mężyński, dr Z. Gruszka, dr M. Kwiatkowska. Zawartość publikacji została podzielona na 3 części i obejmie historię SBP od 1917 do 2015 r. Harmonogram prac zakłada, że na przełomie marca i kwietnia 2016 r. prace zostaną zakończone (całość nie powinna przekroczyć 450 stron). Proponowany termin wydania to II kwartał 2017 r.

Kol. M. Przybysz omówiła prace nad kontynuacją *Kroniki SBP*, obecnie jest na etapie gromadzenia materiałów. Ustalono, że *Kronika* obejmie okres

styczeń 2013 – marzec 2017. Pod koniec I kwartału 2016 r. zostanie przekazany do Wydawnictwa SBP materiał za rok 2013, pod koniec II kwartału 2016 r. – materiał za rok 2014, w III-IV kwartale materiał za rok 2015, a pod koniec I kwartału 2017 r. materiał za rok 2016 i początek 2017 r.

Ad. 10

- Kol. J. Pasztaleniec-Jarzyńska poruszyła temat Bazy Członków SBP. Nie wszystkie oddziały mają zaktualizowane dane dotyczące członków (przede wszystkim brakuje informacji o opłaconych składkach).
- Zaproponowano termin kolejnego KZD – 20-21 października 2017 r. w Warszawie.
- Członkowie ZG SBP zostaną poproszeni o zgłaszanie propozycji do planu pracy na 2016 r.
- W związku z zakończeniem pracy w Biurze ZG SBP przez M. Szmięgielską, koordynację projektu „Bibliotekarzu zaprzyjaźnij się z osobą z autyzmem” przejęła A. Grzecznowska. Stanowisko redaktora naczelnego portalu zostaje na razie nieobsadzone. Warto rozważyć pomoc wolontariacką studentów z IINiSB UW przy prowadzeniu portalu.
- Dyskutowano nad zamknięciem możliwości umieszczania komentarzy na portalu sbp.pl. Coraz częściej wpisy są na bardzo niskim poziomie.
- Kol. M. Majewska przedstawiła projekt stworzenia kursu kwalifikacyjnego dla osób bez wykształcenia bibliotekoznawczego. Projekt zostanie rozesłany do członków ZG z prośbą o zgłaszanie uwag.

Na drugi dzień obrad (29 września) zaproszono przewodniczących okręgów SBP. Było to pierwsze w tej kadencji posiedzenie Prezydium z przewodniczącymi zarządów okręgów. Spotkanie odbyło się w Bibliotece Publicznej m.st. Warszawy w Dzielnicy Praga-Południe. Zebranych przywitała kol. M. Majewska, dyrektor Biblioteki; do udziału w spotkaniu zaprosiła również kol. Aldonę Borowską – pracownika Biblioteki, przewodniczącą Koła Praskiego SBP, Przewodniczącą Komisji Opracowania Rzeczowego Zbiorów ZG SBP. Spotkanie prowadziła E. Stefańczyk.

Kol. E. Stefańczyk przedstawiła realizację *Strategii Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich* w okresie czerwiec 2013 – wrzesień 2015. Jako najważniejsze dokonania w tym okresie wymieniła: prace nad ustawą o bibliotekach, opiniowanie i monitorowanie prac dot. Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa, uruchomienie i prowadzenie projektu Analiza Funkcjonowania Bibliotek (AFB), podpisanie Deklaracji Lyońskiej, prowadzenie konkursów, rozwój portalu sbp.pl, organizację konferencji, seminariów, warsztatów.

Następnie kol. E. Stefańczyk omówiła kierunki działań w II połowie kadencji 2013-2017. Dalej realizowany będzie projekt AFB, przedstawiciele okręgów zostali poproszeni o włączenie się w promocję przedsięwzięcia. Kontynuowane będą również: warsztaty, organizacja Forum Młodych Bibliotekarzy, prowadzenie konkursów („Mistrz Promocji Czytelnictwa”, „Tydzień Bibliotek”, „Bibliotekarz Roku”, „Nagroda Młodych SBP im. Marii Dembowskiej”, „Nagroda Naukowa SBP im. Adama Łysakowskiego”). Przewodnicząca SBP zwróciła się do zebranych z prośbą o przesyłanie propozycji hasła przyszłorocznej edycji Tygodnia Bibliotek. Poinformowała również o koncepcji zmiany regulaminu konkursu „Bibliotekarz Roku”. Przedstawiła ponadto planowane w 2016 r. konferencje na temat bibliotek powiatowych, dokumentów życia społecznego i obsługi czytelnika niepełnosprawnego. Kol. E. Stefańczyk przypomniała również o projekcie „Akredytacja Profesjonalna SBP” i zaapelowała o ponowne zainteresowanie się tematem, promocję w okręgach i bibliotekach.

Kol. J. Pasztaleniec-Jarzyńska zaprezentowała ogólnopolski portal bibliotekarski sbp.pl i możliwości, jakie daje on strukturom Stowarzyszenia do prezentacji swoich działań. Stworzona jest zakładka „Okręgi SBP”, gdzie każdy z okręgów ma założoną swoją „podzakładkę”. Jest tam miejsce na umieszczanie danych teleadresowych, osobowych, sprawozdań, jak również wiadomości o działalności okręgu. Istnieje również możliwość samodzielnego zamieszczania informacji o wydarzeniach w zakładce „O bibliotekach” – „Pochwal się!”. Kol. J. Pasztaleniec-Jarzyńska zachęcała także do prenumeraty newslettera SBP.

Kolejny punkt porządku obrad dotyczył Bazy Członków SBP. Harmonogram prac nad Bazą zakładał powołanie, oprócz administratorów okręgowych, administratorów w poszczególnych oddziałach SBP. Kilka oddziałów nie przesłało jeszcze stosownych uchwał. Problemem jest brak aktualizacji danych w Bazie: informacja o zapłaconych składkach, wykreślanie osób, które zrezygnowały z członkostwa, informowanie o zmarłych członkach. Kol. J. Pasztaleniec-Jarzyńska zapowiedziała, że okręgi ponownie otrzymają instrukcję dot. weryfikacji danych w Bazie Członków. Przedstawiła również projekt nowej deklaracji członkowskiej.

W trakcie spotkania dyskutowano nad sprawozdawczością merytoryczną i finansową struktur SBP. A. Grzecznowska przypomniała, że sprawozdania powinny zawierać wyłącznie informacje o przedsięwzięciach realizowanych przez struktury SBP – samodzielnie lub we współpracy z biblioteką. Zaapelowała, aby sprawozdania były pisane syntetycznie, zawierały statystyki dot. np. liczby przedsięwzięć, liczby ich uczestników. M. Hołodowicz zabrała głos w sprawie sprawozdań finansowych. Podkre-

śliła, jak ważne jest, aby były one sporządzane terminowo. Do księgowości Biura ZG SBP powinny trafiać najpóźniej do 15 lutego. Zapowiedziała ponowne przesłanie instrukcji dot. sporządzania sprawozdań finansowych, prosiła o kontakt w przypadku jakichkolwiek wątpliwości przy opracowywaniu sprawozdania.

Następnie głos zabrali przedstawiciele struktur terenowych SBP, informując o najważniejszych dokonaniach, zamierzeniach oraz problemach, z jakimi muszą się mierzyć w swojej pracy i działalności stowarzyszeniowej:

Kol. S. Błaszczyk (Okręg SBP w Katowicach) – duży entuzjazm młodych szybko wygasa; część struktur największej aktywności oczekuje od zarządu okręgu; dużym zaangażowaniem wykazują się bibliotekarze niepaństwowych szkół wyższych.

Kol. J. Golczyk (Okręg SBP we Wrocławiu) – kierunek działań okręgu w tej kadencji wyznaczyły wyniki ankiety nt. oczekowań członków. Uruchomiono profil okręgu na Facebooku, przedstawiciele zarządu obecni są na różnych uroczystościach. Zorganizowano cykl szkoleń fachowych dla członków SBP na temat nowych technologii i prawa autorskiego. Problemem jest zbyt daleko posunięta niezależność oddziałów i kół od okręgu.

Kol. M. Pieczykolan (Okręg SBP w Lublinie) – Lublin będzie obchodził w 2017 r. Jubileusz 700-lecia, stąd propozycja, by za 2 lata odbyło się tam Forum Młodych Bibliotekarzy. W okręgu bardzo dobrze funkcjonuje koło akademickie; problemem jest słabe zainteresowanie Stowarzyszeniem wśród młodych pracowników.

Kol. E. Grzelakowska (Okręg SBP w Łodzi) – bardzo prężnie działa Sekcja Edukacji Młodego Czytelnika; problemem jest niechęć młodszych członków do przejmowania funkcji w zarządzie okręgu.

Kol. E. Nowacka (Okręg SBP w Toruniu) – w okręgu przybywa młodych członków SBP; na uwagę zasługuje duża integracja wśród członków.

Kol. C. Judek (Okręg SBP w Szczecinie) – okręg bardzo aktywnie prowadzi wiele akcji: promowanie bibliotekarzy z dużym dorobkiem, imprezy integracyjne. W 2017 r. planowana jest organizacja Kongresu Bibliotekarzy Województwa Zachodniopomorskiego.

Kol. B. Cylko (Okręg SBP w Białymstoku) – jest problem z pozyskiwaniem nowych członków. Przewodnicząca zaapelowała o obniżenie kosztów udziału w warsztatach organizowanych przez ZG SBP.

Kol. M. Sierżęga (Okręg SBP w Rzeszowie) – wzrosła liczba członków; młodzi chętnie pełnią funkcje w strukturach terenowych.

Kol. M. Kłós (Okręg SBP w Gdyni) – organ prowadzący bibliotekę nie jest zainteresowany współpracą z okręgiem; na uwagę zasługuje działalność Duszpasterstwa Bibliotekarzy Archidiecezji Gdańskiej.

Kol. J. Zielińska (Okręg SBP w Kielcach) – okręg na swoją działalność pozyskuje środki od Marszałka Województwa, wydaje publikacje. Zarząd okręgu jest przeciwny organizacji konkursu „Bibliotekarz Roku” w dotychczasowej formule.

Kol. E. Kampa (Okręg SBP w Opolu) – okręg jest mały; w 2016 r. będzie gospodarzem Forum Młodych Bibliotekarzy.

Kol. R. Pietrulewicz (Okręg SBP w Olsztynie) – bardzo dobra współpraca z uczelnią, bibliotekami; okręg organizuje konferencje regionalne.

Kol. D. Kaczmarek (Okręg SBP w Zielonej Górze) – zarząd okręgu współpracuje z bibliotekami wojewódzkimi w Zielonej Górze i Gorzowie Wielkopolskim. W 2014 r. Oddział SBP w Gorzowie Wielkopolskim był gospodarzem Forum Młodych Bibliotekarzy.

W ostatniej części spotkania omawiano:

- przygotowania do Kongresu IFLA w 2017 r. we Wrocławiu; kol. J. Pasztaleniec-Jarzyńska poinformowała, że uruchomiona zostanie podstrona na portalu sbp.pl poświęcona Kongresowi 2017, również w języku angielskim. Na razie czekamy na podanie bliższych informacji z IFLA,
- promocję publikacji i czasopism SBP; kol. E. Stefańczyk zaapelowała o większą aktywność w środowiskach lokalnych. Wydawnictwo SBP jest ponadto chętne do prezentowania nowości wydawniczych podczas spotkań wojewódzkich bibliotek publicznych z podległymi im bibliotekami w regionie. Zachęcała również do dzielenia się dobrymi praktykami na łamach czasopism SBP,
- zaangażowanie się struktur terenowych SBP w promocję działalności stowarzyszeniowej wśród młodych bibliotekarzy,
- propozycje zasad organizacji warsztatów SBP poza Warszawą, we współpracy z bibliotekami czy strukturami terenowymi Stowarzyszenia; A. Grzecznowska omówiła je na przykładach warsztatów dot. przygotowywania relacji w Internecie (współorganizatorem była MiPBP w Nowym Dworze Mazowieckim) oraz warsztatów pt. „Grafika komputerowa dla niegrafików, czyli jak zostać grafikiem korzystając z darmowych narzędzi online” (we współpracy z Zarządem Oddziału SBP w Gorzowie Wielkopolskim).

Na zakończenie spotkania kol. E. Stefańczyk podziękowała zebranych za udział w spotkaniu i dotychczasową działalność Stowarzyszeniową, przypomniała też o zbliżającym się Jubileuszu SBP, który będzie wymagał dodatkowych aktywności.

9 grudnia 2015 r.

W dniu 9 grudnia 2015 r. odbyło się posiedzenie Zarządu Głównego SBP poprzedzone posiedzeniem Prezydium, na którym omówiono tematykę spotkania ZG. Obecni byli członkowie ZG: Barbara Budyńska, Marian Butkiewicz, Andrzej Dąbrowski, Joanna Golczyk, Elżbieta Grzelakowska, Andrzej Jagodziński, Mirosława Majewska, Krzysztof Marcinowski, Joanna Pasztaleniec-Jarzyńska, Marzena Przybysz, Michał Rogoż, Elżbieta Stefańczyk oraz zaproszeni: Małgorzata Dargiel-Kowalska, Anna Grzeźnowska, Marta Lach, Janusz Nowicki, Ewa Stachowska-Musiał, Aleksandra Sztajerwald (Fundacja SYNAPSIS).

Posiedzenie prowadziła przewodnicząca SBP, kol. Elżbieta Stefańczyk. Porządek obrad obejmował:

1. Przyjęcie protokołu z ostatniego posiedzenia ZG SBP (31.03.2015).
2. Najważniejsze działania w okresie styczeń-grudzień 2015 r., realizowane w ramach *Strategii SBP*:
 - a) działalność edukacyjno-szkoleniowa,
 - b) działalność wydawnicza,
 - c) działalność struktur terenowych,
 - d) działalność sekcji, komisji, zespołu ZG SBP,
 - e) Analiza Funkcjonowania Bibliotek.
3. Sytuacja finansowa SBP.
4. Plan pracy 2016, w tym plan wydawniczy.
5. Plan finansowy, w tym granty na 2016 r.
6. „Tydzień Bibliotek 2016” – wybór hasła.
7. „Bibliotekarz Roku” – przyjęcie nowego regulaminu.
8. Przygotowanie do Jubileuszu 100-lecia SBP.
9. „Bibliotekarzu zaprzyjaźnij się z osobą z autyzmem” – ewaluacja i częściowe podsumowanie projektu.
10. Sprawy różne.

Ad.1

Przyjęto jednogłośnie protokół z Posiedzenia Zarządu Głównego w dniu 31 marca 2015 r.

Ad. 2

a) Podsumowując działalność w 2015 r. kol. E. Stefańczyk wymieniła najważniejsze działania Zarządu Głównego, w tym opinie i apele SBP, współpracę z bibliotekami i innymi organizacjami związanymi z sektorem książki, działalność międzynarodową (m.in. udział w Kongresie IFLA),

prowadzenie portalu sbp.pl. W uzupełnieniu A. Grzecznowska omówiła warsztaty (było ich 28, wzięło w nich udział ponad 600 osób), konferencje oraz przeprowadzone konkursy;

b) M. Lach wymieniła tytuły czasopism oraz publikacje wydane w 2015 r. przez Wydawnictwo SBP. Ukazało się 20 tytułów, 4 są w przygotowaniu, było 6 dodruków. W porównaniu z rokiem ubiegłym wzrosła sprzedaż książek, spadają natomiast nakłady czasopism (mimo zintensyfikowanych działań promocyjnych), co zmusza redakcję do wprowadzenia kolejnych oszczędności;

c) Pod nieobecność kol. S. Błaszczyk o zmianach w jednostkach terenowych SBP poinformowała kol. E. Stefańczyk. Rozwiązany został Oddział SBP w Tarnowie, likwidacji uległo Koło SBP w Brzesku i Tarnowie (Uchwała Zarządu Okręgu SBP w Krakowie). Powołano Oddział SBP w Bochni (Uchwała Zarządu Okręgu SBP w Krakowie), przewodniczącą oddziału została Barbara Banach. Zarząd Główny SBP przyjął przedstawione zmiany do wiadomości. Zmiany zostały zgłoszone do KRS;

d) Kol. M. Przybysz wymieniła sekcje i komisje, które w 2015 r. organizowały konferencje i seminaria. Były to: Komisja Ochrony i Konserwacji Zbiorów, Komisja Zarządzania i Marketingu, Sekcja Bibliotek Muzycznych, Sekcja Fonotek, Zespół ds. Bibliografii Regionalnej;

e) Kol. J. Pasztaleniec-Jarzyńska podsumowała realizację projektu „Analiza Funkcjonowania Bibliotek w 2015 r.”. Projekt realizowany jest przez Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich ze środków MKiDN, w ramach grantu z programu „Obserwatorium Kultury”. Omówiono dokument ustalający zasady funkcjonowania projektu AFB wraz z załącznikami: Regulamin Rady Projektu AFB, Analiza Funkcjonowania Bibliotek Publicznych, Analiza Funkcjonowania Bibliotek Pedagogicznych, Analiza Funkcjonowania Bibliotek Naukowych. Przedstawiono propozycje składu Zespołu ds. Badania Efektywności Bibliotek. Głównym zadaniem projektu jest pozyskiwanie danych statystycznych, opracowanie i prezentacja ich w serwisie www.afb.sbp.pl, organizacja szkoleń. Koordynatorami merytorycznymi zostali: Danuta Kaczmarek (biblioteki publiczne), Lidia Derfert-Wolf (biblioteki naukowe), Aldona Zawalkiewicz (biblioteki pedagogiczne). W projekcie dominują biblioteki publiczne (ponad 3 tys. łącznie z filiami). Obecnie trwają prace nad sposobem prezentacji danych.

Po wystąpieniu kol. J. Pasztaleniec-Jarzyńskiej rozpoczęła się dyskusja. Kol. A. Dąbrowski przypomniał, że bibliotekarze muszą widzieć celowość tego przedsięwzięcia, żeby chcieć w nim dalej uczestniczyć i powinni jak najszybciej poznać pierwsze efekty. Zgłosił również uwagę, że mimo iż bibliotek publicznych jest w projekcie najwięcej, ich reprezentacja w Zespole,

jak i w Radzie Projektu jest bardzo mała. W odpowiedzi kol. B. Budyńska i kol. J. Pasztaleniec-Jarzyńska zapewniły, że osoby wchodzące w skład Zespołu nie zostały wybrane przypadkowo, mają duży dorobek zawodowy i ogromny wkład w realizację projektu. Warunkiem uczestnictwa w Zespole jest wysoki poziom wiedzy na temat statystyki, nie tylko bibliotecznej. Kol. J. Pasztaleniec-Jarzyńska zapewniła, że decyzją ZG SBP w każdej chwili można powołać kolejnego członka Zespołu. Kol. A. Dąbrowski zaapelował ponadto o organizację spotkań Zespołu z przedstawicielami bibliotek biorących udział w projekcie, co zyskało aprobatę przewodniczącej SBP. Z kolei kol. K. Marcinowski poruszył problem transparentności zbieranych danych. W chwili obecnej nie ma możliwości porównania danych swojej biblioteki z inną konkretną placówką. Brak wglądu do danych (nawet „niepełnych”) z innych bibliotek może zniechęcać do udziału w projekcie. Kol. J. Pasztaleniec-Jarzyńska wyjaśniła, że istnieje tajemnica statystyczna i dane takie można udostępniać tylko za zgodą dyrektora biblioteki.

Po dyskusji przyjęto uchwały dotyczące projektu AFB w sprawie powołania:

– Zespołu ds. badania efektywności bibliotek (Uchwała ZG nr 5/2015), w jego skład weszli: Joanna Burska, Lidia Derfert-Wolf, Artur Jazdon, Małgorzata Jezierska, Danuta Kaczmarek, Edyta Kędzierska, Joanna Pasztaleniec-Jarzyńska, Lidia Przybylska, Jolanta Sobięga, Mariola Szymczak, Aldona Zawalkiewicz,

– przewodniczącego Zespołu ds. badania efektywności bibliotek (Uchwała ZG nr 6/2015), została nim J. Pasztaleniec-Jarzyńska,

– przedstawiciela Zarządu Głównego SBP do Rady Projektu AFB (Uchwała ZG nr 7/2015), powołana została E. Stefańczyk.

Ad. 3

Kol. M. Majewska przedstawiła sprawozdanie finansowe za okres styczeń-listopad 2015 r. Zanotowano dodatni wynik finansowy, aczkolwiek przychody były globalnie niższe od wielkości zanotowanych w analogicznym okresie 2014 r. Niższe były jednak też koszty. Z uwagi na trudną sytuację finansową cały czas prowadzone były działania oszczędnościowe, co przyniosło pozytywne efekty. A. Grzecznowska wyjaśniła, że na niższe przychody w 2015 r. duży wpływ miały zmniejszone kwoty dofinansowania wydawania książek oraz brak dotacji na wydawanie „Bibliotekarza” i na czasopisma naukowe. W ostatnim przypadku podjęto starania o ponowną ocenę punktową, oba czasopisma naukowe zostały bowiem przyjęte do bazy Erich Plus. Złożono wnioski do MKiDN o dofinansowanie miesięczników w 2016 r. („Bibliotekarz”, „Poradnik Bibliotekarza”). Ponadto

E. Stefańczyk jako przewodnicząca SBP i redaktor naczelna „Bibliotekarza” zwróciła się z prośbą do dyrektorów wojewódzkich bibliotek publicznych o dofinansowanie wydawania tego czasopisma.

Kol. K. Marcinowski zwrócił uwagę na znaczne obniżenie kosztów usług informatycznych. A. Grzecznowska wyjaśniła, że związane jest to z zakończeniem realizacji grantów, które w ubiegłym roku obejmowały tego typu koszty, jak również z odejściem z pracy redaktora naczelnego portalu sbp.pl. Dyskutowano także o zachowaniu płynności finansowej. Kol. K. Marcinowski uważa, że część składek członkowskich powinna być przekazywana do Biura ZG na działalność stowarzyszeniową.

Kol. A. Jagodziński zadał pytanie, czy jest opłacalna sprzedaż wydawnictw SBP przez pośredników. M. Lach odpowiedziała, że dzięki takim firmom, jak np. Azymut publikacje SBP są szeroko promowane (firmy te mają ogromny zasięg), a kalkulowana przez nas cena uwzględnia rabat oddawany pośrednikowi, więc Stowarzyszenie nic na tym nie traci.

Następnie głos zabrał J. Nowicki. Wymienił 3 kanały, którymi SBP dociera do bibliotekarzy: portal sbp.pl, „Bibliotekarz”, „Poradnik Bibliotekarza”. Wskazał na potrzebę analizy, czy SBP w pełni odpowiada na potrzeby bibliotekarzy. W tym celu należałoby powołać zespół, który oceniłby profil czasopism, jak i zawartość portalu. J. Nowicki uznał, że portal nie jest w pełni wykorzystywany w celu, w jakim został powołany. Z uwagi na coraz trudniejszą przyszłość czasopism drukowanych zaproponował publikację niektórych artykułów wyłącznie w Internecie, co zmniejszyłoby objętość miesięczników i obniżyło koszty wydawnicze. Wymaga to przeprowadzenia szczegółowej analizy zawartości czasopism, przede wszystkim „Bibliotekarza”. Jako osobę odpowiedzialną za to zadanie zaproponował kol. M. Przybysz.

Propozycje wprowadzenia zmian w treściach zamieszczanych w „Bibliotekarzu” poparła kol. E. Stachowska-Musiał, która zwróciła uwagę na to, że w dobie Internetu bibliotekarze przestają czytać publikacje fachowe tradycyjne, warto zatem rozważyć wydawanie wersji elektronicznej. M. Lach odpowiedziała, że od stycznia 2016 r. „Bibliotekarz” będzie wydawany w dwóch wersjach – papierowej i elektronicznej.

Do tematyki czasopisma odniosła się również A. Grzecznowska zwracając uwagę na nowe działy i wysoką przydatność oraz aktualność zagadnień w nich poruszanych (prawo autorskie, ochrona danych osobowych, nowe technologie), co potwierdzają wyniki badań prowadzonych wśród bibliotekarzy. Jej zdaniem problemem jest brak chęci wielu bibliotekarzy do podnoszenia swoich kwalifikacji zawodowych poprzez systematyczną lekturę czasopism. Kol. B. Budyńska dodała, że biblioteki tłumaczą brak zakupu czasopism fachowych trudną sytuacją finansową. Kol. J. Golczyk

z kolei podkreśliła, że kwalifikacje można podnosić na różne sposoby, niekoniecznie poprzez lekturę czasopism fachowych. Kol. M. Majewska dodała, że udział w warsztatach jest dla wielu osób szybszą i atrakcyjniejszą formą doskonalenia zawodowego. Kol. B. Budyńska argumentowała, że 2/3 bibliotek publicznych to bardzo małe placówki, bez odpowiedniego warsztatu i właśnie czasopismo bibliotekarskie powinno być dla nich źródłem wiedzy o zawodzie. Odniosła się też do planów pracy przesłanych przez struktury terenowe SBP, w których zabrakło propozycji omawiania oferty SBP przy realizacji różnych projektów. Ważne jest, aby oprócz pracy redakcji była informacja zwrotna od czytelników na temat ich uwag, potrzeb, oczekiwań. Kol. E. Stefańczyk zwróciła uwagę, że mimo trudnej sytuacji nakład „Bibliotekarza” utrzymał się przez cały rok na tym samym poziomie.

Kol. A. Dąbrowski zgłosił pomysł przeprowadzenia analizy funkcjonowania czasopism w ostatnich 10 latach. W skład zespołu, który się tym zajmie, zaproponowano: J. Golczyk, A. Dąbrowskiego, J. Nowickiego. Dalsze propozycje członków zespołu należy zgłaszać do końca 2015 r. Kol. J. Pasztaleniec-Jarzyńska uznała, że pogłębiona refleksja nad zawartością czasopism jest potrzebna, dotyczy to również czasopism naukowych.

Ad. 4

Projekt Planu pracy ZG SBP na 2016 r. przedstawiła kol. B. Budyńska, natomiast plan wydawniczy M. Lach. Dokument zostanie przedstawiony Zarządowi Głównemu SBP do przyjęcia na najbliższym posiedzeniu w 2016 r. Kol. B. Budyńska zauważyła, że w przyszłym roku wiele bibliotek będzie obchodziło jubileusz 70-lecia, co może mieć wpływ na działania struktur terenowych SBP.

Ad.5

Plan finansowy na 2016 r. ma charakter wstępny i został opracowany przy założeniu, że SBP uzyska granty w wysokości, o jaką wnioskowało oraz utrzymany zostanie poziom sprzedaży książek i czasopism zanotowany w 2015 r. Plan ten będzie weryfikowany po uzyskaniu informacji o przyznanych dotacjach.

Do MKiDN złożono 4 wnioski o dofinansowanie: wydawania miesięczników „Bibliotekarz”, „Poradnik Bibliotekarza”, organizację XIII edycji Tygodnia Bibliotek, organizację V Salonu Bibliotek podczas TKH.

Ad. 6

Kol. E. Stefańczyk przedstawiła propozycje hasła Tygodnia Bibliotek 2016, które zostały zgłoszone do Biura ZG SBP przez struktury Stowa-

rzyshzenia (wpłynęło kilkadziesiąt propozycji). Po selekcji wybrano 5 haseł, spośród których największe uznanie ZG zdobyło hasło „Biblioteka inspi-ruje”, zgłoszone przez kol. M. Butkiewicza.

Ad. 7

Kol. E. Stachowska-Musiał przedstawiła propozycję zmienionego regulaminu konkursu SBP „Bibliotekarz Roku”, który uwzględni wyniki sondażu przeprowadzonego w okręgach. Główne zmiany zakładają wprowadzenie w II etapie konkursu, obok głosowania internetowego, głosowanie w okręgach i zsumowanie uzyskanych wyników z obu głosowań. Za przebieg konkursu będzie odpowiadała Komisja Odznaczeń i Wyróżnień ZG. W dyskusji pojawiły się głosy za utrzymaniem dotychczasowego regulaminu (kol. A. Jagodziński) oraz rezygnacją z głosowania internetowego na rzecz utworzenia Kapituły (kol. A. Dąbrowski, kol. J. Golczyk). W wyniku głosowania zmieniony regulamin konkursu został przyjęty.

Ad. 8

Podjęto uchwałę o powołaniu Komitetu Programowo-Organizacyjnego Jubileuszu 100-lecia SBP (Uchwała ZG nr 8/2015) w składzie: Lena Bednarska, Sylwia Błaszczuk, dr Barbara Budyńska, Andrzej Dąbrowski, dr Anna Grzecznowska, Joanna Pasztaleniec-Jarzyńska, Elżbieta Stefańczyk (przewodnicząca).

Kol. E. Stefańczyk przedstawiła projekt uchwały w sprawie zwołania Krajowego Zjazdu Delegatów w 2017 r. Zarząd Główny proponuje połączenie KZD z Jubileuszem 100-lecia SBP i zorganizowanie ich w terminie 20-21 października 2017 r. Termin ten nawiązuje do dat historycznych. Jak podano w *Kronice Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich 1917-2007* w dniu 21 października 1917 r. odbyło się inauguracyjne zebranie Związku Bibliotekarzy Polskich w gmachu Biblioteki Publicznej na ul. Koszykowej, natomiast 23 października 1917 r. odbyło się pierwsze posiedzenie zarządu. Z uwagi na to, że ostatni KZD odbył się w czerwcu 2013 r., a kolejny planowany jest w październiku 2017 r. projekt uchwały w sprawie terminu KZD zostanie przedstawiony do zaopiniowania Głównej Komisji Rewizyjnej. Przewodnicząca SBP poinformowała też o uzyskaniu pozytywnej opinii prawnej w tej sprawie.

Następnie kol. E. Stefańczyk zaproponowała skład Komitetu Honorowego Jubileuszu 100-lecia SBP w składzie: dr Stanisław Czajka (Honorowy Przewodniczący SBP), prof. dr hab. Piotr Gliński (Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego), Jarosław Gowin (Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego), Bolesław Howorka (Członek Honorowy SBP), Janina Jagielska (Członek Honorowy SBP), dr hab., prof. UW Dariusz Kuźmina (Dyrektor

IINiSB, Przewodniczący Rady Programowej Wydawnictwa SBP), dr Tomasz Makowski (Dyrektor Biblioteki Narodowej, Przewodniczący KRB), Anna Zalewska (Minister Edukacji Narodowej), prof. dr hab. Elżbieta Barbara Zyberty (Dziekan Wydziału Historycznego UW).

Ad. 9

Kolejny punkt porządku obrad dotyczył wstępnego podsumowania projektu „Bibliotekarzu zaprzyjaźnij się z osobą z autyzmem”, którego dokonały: A. Grzecznowska, koordynator projektu oraz A. Sztajerwald, odpowiedzialna za realizację projektu z ramienia Fundacji SYNAPSIS. Projekt realizowany jest przez Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich w partnerstwie z Fundacją SYNAPSIS w ramach programu Obywatele dla Demokracji, finansowanego z Funduszy EOG. Jego celem jest podniesienie kompetencji bibliotekarzy w zakresie obsługi czytelników z autyzmem oraz pokazanie osobom z autyzmem i ich opiekunom, że biblioteka może być miejscem, w którym warto spędzać czas wolny, a także ćwiczyć się w kompetencjach społecznych. Omówiono wyniki wizyt osób autystycznych w bibliotekach (publicznych, akademickich, szkolnych), przebieg warsztatów dla bibliotekarzy. Członków ZG zapoznano również z propozycjami „Przybownika Bibliotecznego” zawierającego pakiet materiałów pomocnych osobom autystycznym w poruszaniu się w przestrzeni bibliotecznej i komunikacji, a bibliotekarzom w obsłudze tej grupy osób niepełnosprawnych. Wnioski oraz sugestie rozwiązań zebrane podczas trwania projektu zostaną zgromadzone w końcowej publikacji. Jej celem będzie, po zakończeniu projektu, pomoc bibliotekom w Polsce w staniu się miejscami przyjaznymi dla osób z autyzmem. W dyskusji podkreślano wagę doskonalenia kompetencji bibliotekarzy i przełamywania barier w dostępie osób autystycznych do oferty edukacyjno-kulturalnej bibliotek.

Ad. 10

– Członkowie ZG SBP przyjęli jednogłośnie uchwałę w sprawie przeznaczenia odpisów podatkowych 1% za 2014 rok na rozwój czasopism SBP (Uchwała Nr 9/2015). Zastanawiano się, jak w 2016 r. poprowadzić akcję promocyjną 1% na rzecz SBP, dyskutowano o wydaniu specjalnej ulotki,

– kol. E. Stefańczyk poinformowała o rezygnacji z powodów zdrowotnych kol. J. Ambrożego z funkcji Przewodniczącego GKR i z prac w Komisji. Z prac w Komisji zrezygnowała również kol. H. Matras w związku z dłuższym wyjazdem zagranicznym. Uzgodniono, że pozostali członkowie GKR oraz zastępcy członka wybrani podczas KZD w 2013 r. powinni zebrać się w celu wyboru nowego Przewodniczącego Komisji.

2. Uchwały Prezydium i Zarządu Głównego SBP

UCHWAŁA Nr 5/2015

Zarząd Główny Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich z dnia 9 grudnia 2015 r. w sprawie powołania Zespołu ds. badania efektywności bibliotek

Zarząd Główny Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, zgodnie z pkt. III.1.d. dokumentu *Zasady funkcjonowania projektu Analiza Funkcjonowania Bibliotek*, powołuje Zespół ds. badania efektywności bibliotek w składzie:

- Joanna Burska (Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. E. Sukertowej-Biedrawiny w Olsztynie)
- Lidia Derfert-Wolf (Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy w Bydgoszczy) koordynator merytoryczny ds. bibliotek szkół wyższych
- Artur Jazdon (Biblioteka Uniwersytecka w Poznaniu)
- Małgorzata Jezierska (Biblioteka Narodowa)
- Danuta Kaczmarek (Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. dr. W. Bełzy w Bydgoszczy) koordynator merytoryczny dla bibliotek publicznych
- Edyta Kędzierska (Biblioteka Główna Politechniki Warszawskiej)
- Joanna Pasztaleniec-Jarzyńska (Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich)
- Lidia Przybylska (Biblioteka Śląska, Katowice)
- Jolanta Sobielga (Biblioteka Politechniki Świętokrzyskiej, Kielce)
- Mariola Szymczak (Biblioteka Pedagogiczna w Skierniewicach)
- Aldona Zawalkiewicz (Biblioteka Pedagogiczna im. gen. bryg. prof. E. Zawackiej w Toruniu) koordynator merytoryczny dla bibliotek pedagogicznych.

Zarząd Główny
Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich

Warszawa, 9 grudnia 2015 r.

UCHWAŁA Nr 6/2015

**Zarządu Głównego Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich
z dnia 9 grudnia 2015 r.
w sprawie powołania
przewodniczącego Zespołu ds. badania efektywności bibliotek**

Zarząd Główny Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, zgodnie z pkt. III.1.d dokumentu *Zasady funkcjonowania projektu Analiza Funkcjonowania Bibliotek*, postanawia powołać na Przewodniczącą Zespołu ds. badania efektywności bibliotek Joannę Pasztaleniec-Jarzyńską.

Zarząd Główny
Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich

Warszawa, 9 grudnia 2015 r.

UCHWAŁA Nr 7/2015

**Zarządu Głównego Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich
z dnia 9 grudnia 2015 r.
w sprawie powołania
przedstawiciela Zarządu Głównego SBP do Rady Projektu AFB**

Zarząd Główny Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, zgodnie z pkt. III.1 dokumentu *Regulamin Rady Projektu AFB*, postanawia powołać Elżbietę Stefańczyk jako swojego przedstawiciela do Rady Projektu AFB.

Zarząd Główny
Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich

Warszawa, 9 grudnia 2015 r.

UCHWAŁA Nr 8/2015

**Zarządu Głównego Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich
z dnia 9 grudnia 2015 r.
w sprawie powołania
Komitetu Programowo-Organizacyjnego Jubileuszu 100-lecia SBP**

Zarząd Główny Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich mając na względzie dobrą organizację, zgodną z tradycją Stowarzyszenia, oraz dla podkreślenia rangi Jubileuszu 100-lecia SBP, postanawia powołać Komitet Programowo-Organizacyjny w następującym składzie:

- Lena Bednarska
- Sylwia Błaszczyk
- dr Barbara Budyńska
- Andrzej Dąbrowski
- dr Anna Grzecznowska
- Joanna Pasztaleniec-Jarzyńska
- Elżbieta Stefańczyk (przewodnicząca)

Zarząd Główny
Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich

Warszawa, 9 grudnia 2015 r.

UCHWAŁA Nr 9/2015

**Zarządu Głównego Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich
z dnia 9 grudnia 2015 r.
w sprawie przeznaczenia odpisów 1% za 2014 rok**

Zarząd Główny Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich podczas posiedzenia w dniu 9 grudnia br. postanawia przeznaczyć wpływy z tytułu odpisów podatkowych 1% za rok 2014 na rozwój czasopism wydawanych przez SBP.

Zarząd Główny
Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich

Warszawa, 9 grudnia 2015 r.

II. KONFERENCJE, SEMINARIA, WARSZTATY

X Forum Młodych Bibliotekarzy

W dniach 17-18 września 2015 r., odbyło się X Jubileuszowe Forum Młodych Bibliotekarzy, pod hasłem „Zakočaj się w bibliotece”. W tym roku młodzi bibliotekarze spotkali się w Warszawie. Organizatorem X Forum byli: Zarząd Główny SBP, Oddział SBP w Warszawie oraz cztery warszawskie biblioteki: Centralna Biblioteka Wojskowa im. Marszałka Józefa Piłsudskiego, Biblioteka Uniwersytecka w Warszawie, Biblioteka Narodowa oraz Biblioteka Główna Politechniki Warszawskiej. Patronat honorowy nad wydarzeniem objęła prof. Małgorzata Omilanowska, Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Hanna Gronkiewicz-Waltz, Prezydent m.st. Warszawy. Sponsorem głównym X FMB była firma MOL, a wśród partnerów znaleźli się także: Ibuk Libra, Aleph, Emerald, Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego, Polskie Towarzystwo Biblioterapeutyczne oraz Biuro Kultury Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy.

Sesja otwierająca X Forum Młodych Bibliotekarzy odbyła się w Centralnej Bibliotece Wojskowej. Zgromadziła uczestników oraz gości, wśród których znaleźli się m.in. Małgorzata Kurek z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Elżbieta Michalak-Pawłowska – Pełnomocnik Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy ds. Edukacji Kulturalnej, Elżbieta Stefańczyk – Przewodnicząca Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, Krystyna Piwowarska – zastępca dyrektora ds. Informacji Naukowej i Opracowań Zbiorów Centralnej Biblioteki Wojskowej, Jolanta Stępniać – dyrektor Biblioteki Głównej Politechniki Warszawskiej oraz liczne grono dyrektorów bibliotek warszawskich.

W programie sesji znalazło się m.in. podsumowanie i wręczenie nagród w prestiżowych konkursach Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich: „Tydzień Bibliotek”, „Bibliotekarz Roku”, „Nagroda Naukowa SBP im. A. Łysakowskiego”. Tytuł „Bibliotekarza Roku 2014” otrzymał Witold Gagacki – dyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej im. W. Kętrzyńskiego w Kętrzynie, zaś laureatami „Nagrody Naukowej SBP im. A. Łysakowskiego” zostali: Alicja Matczuk i Sebastian Dawid Kotuła z Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, a także Magdalena Cyrklaff z Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu. Wręczono ponadto wyróżnienia w konkursie fotograficznym

X Forum Młodych Bibliotekarzy

pt. „Zakochaj się w Bibliotece”, ogłoszonym z okazji X Forum Młodych Bibliotekarzy. Wyróżnienia otrzymali: Elżbieta Stawska z Biblioteki Uniwersyteckiej Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, za zdjęcie pt. „Podziel się szczęściem” oraz Urszula Ofanowska, także z Biblioteki Uniwersyteckiej Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, za zdjęcie pt. „No weź to pocuj!”.

W dalszej części sesji otwierającej X FMB członek ZG, Maja Kimnes wygłosiła wykład o osiągnięciach i karierze zawodowej uczestników I FMB, które odbyło się w Zielonej Górze.

Sesja druga X FMB odbyła się z Bibliotece Uniwersyteckiej. Uczestnicy na wstępie mieli okazję zwiedzenia gmachu i słynnych ogrodów Biblioteki. Podczas sesji w Bibliotece Uniwersyteckiej, jak również podczas kolejnych sesji w Bibliotece Narodowej, uczestnicy mieli do wyboru: wysłuchanie referatów, udział w warsztatach lub dyskusje przy stolikach eksperckich. Podczas dwóch dni X Forum wygłoszono 18 referatów, zorganizowano 5 stolików eksperckich, 7 warsztatów oraz konferencję pt.: „Zintegrowana Platforma Polskich Czasopism Naukowych Mercuriusz w Bibliotece Głównej Politechniki Warszawskiej”. Szczególnie bardzo interesujące były warsztaty pt. „Najwyższe wieże i dzikie bestie” prezentujące flashmob, jako nowoczesne narzędzie promocji literatury i biblioteki. Powodzeniem cieszyły się także warsztaty poświęcone różnym aspektom kariery biblio-

Uczestnicy X Forum Młodych Bibliotekarzy

tekarskiej, m.in. kwalifikacjom zawodowym (np. na bibliotekarza dziedzinowego), tworzeniem wizerunku biblioteki w Internecie, prowadzeniu badań jakościowych, wirtualizacji przestrzeni bibliotecznej, najlepszym sposobom na poszerzenie horyzontów zawodowych (stypendia, staże zagraniczne).

Uczestnicy mieli także okazję wziąć udział w wycieczce po Warszawie oraz obejrzeć, prezentowaną na Stadionie Narodowym, multimedialną wystawę z Neapolu pt. „Pompeje. Życie z cienia wulkanu”.

Organizowane od 10 lat Forum Młodych Bibliotekarzy jest wyjątkową inicjatywą, która daje niecodzienną okazję do wymiany doświadczeń, wiedzy oraz umiejętności, ułatwia dialog oraz integrację środowiska bibliotekarskiego, pomaga nawiązać cenne kontakty. Poczucie przynależności do grupy zawodowej, którą się wybrało, wspólna dyskusja o problemach zawodowych, wsparcie oraz dumę z wykonywanej pracy, to wszystko składa się na SUKCES – tematykę tegorocznego Forum.

Na zakończenie jubileuszowego spotkania przewodnicząca SBP poinformowała i zaprosiła na XI Forum Młodych Bibliotekarzy, które odbędzie się w 2016 r. w Opolu.

Konferencja pt.: „Jak dbać o kulturę języka wśród młodych”

Podczas II Festiwalu Książki dla Dzieci i Młodzieży „Czytajmy” odbywającego się w ramach projektu „Bibliomania”, Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich we współpracy z Warszawskim Centrum Innowacji Edukacyjno-Społecznych i Szkoleń (WCIES) zorganizowało 25 września 2015 r. konferencję pt.: „Jak dbać o kulturę języka wśród młodych”. W konferencji wzięło udział ponad 80 bibliotekarzy, nauczycieli bibliotekarzy, pedagogów, badaczy czytelnictwa dzieci i młodzieży, większość z Warszawy i województwa mazowieckiego. Konferencję prowadziła Ewa Gruda, kierująca Muzeum Książki Dziecięcej w Bibliotece Publicznej m.st. Warszawy – Bibliotece Głównej Województwa Mazowieckiego. W imieniu organizatorów uczestników konferencji powitały: Joanna Sasinowska, reprezentująca Festiwal Książki dla Dzieci i Młodzieży „Czytajmy”, Małgorzata Bykowska z Warszawskiego Centrum Innowacji Edukacyjno-Społecznych i Szkoleń oraz Joanna Pasztaleniec-Jarzyńska, wiceprzewodnicząca Zarządu Głównego SBP.

W programie konferencji znalazły się trzy referaty ukazujące różne aspekty literatury atrakcyjnej dla współczesnego młodego czytelnika, a także funkcje języka i książki, jako formy komunikowania.

Dr Weronika Kostecka z Pracowni Badań Literatury dla Dzieci i Młodzieży (Wydział Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego) w referacie „Poprawnie, ale czy prawdziwie?” przedstawiła charakterystyczne cechy współczesnego tekstu literackiego atrakcyjnego dla młodego czytelnika. Język powinien być wiarygodny i przystępny, umiejętnie łączący walory języka literackiego z językiem potocznym. Język kreowania świata i opisywania rzeczywistości powinien nawiązywać do popularnych wśród młodzieży sieciowych form komunikacji społecznej, jak portale społecznościowe, rzeczywistość wirtualna, gry komputerowe, itp. Na przykładzie trzech powieści dr Weronika Kostecka omówiła charakterystyczne cechy literatury dla młodego czytelnika.

Marcin Szczygielski w powieści *Omega* opowiada o historii dwunastoletniej dziewczynki, która dostaje e-mail z linkiem do gry komputerowej. Po jej zainstalowaniu, zmienia się otaczająca ją rzeczywistość, którą zaczynają rządzić nieznanne reguły gry komputerowej. Autor powieści wplata do wirtualnej przestrzeni tematy młodzieżowej popkultury rysując portret współczesnych nastolatków, dla których granica między rzeczywistością a przestrzenią wirtualną staje się umowna.

Małgorzata Warda w powieści *5 sekund do IO* nawiązuje także do świata gier komputerowych, zwłaszcza skutków społecznych jakie może

Uczestnicy konferencji „Jak dbać o kulturę języka wśród młodych”

powodować: uzależnienie od wirtualnej rzeczywistości i destrukcja osobowości, odosobnienie, samotność. W jej powieści młody człowiek strzela do młodzieży w szkole przenosząc do realu reguły gry komputerowej. Mika, bohaterka powieści, pomaga policji rozwikłać zagadkę, wchodząc w świat gry komputerowej opartej o technologie pozwalające graczom wczuć się w grę wszystkimi zmysłami: czują ból, pragnienie, strach, itp. Iluzja przypomina rzeczywistość, a wirtualny księżyc IO ma pomóc dotrzeć do prawdy.

Charakterystyczne dla obu powieści jest równorzędne traktowanie obu przestrzeni – realnej i wirtualnej.

W powieści Pawła Beręsowicza *Wszystkie lajki Marcuzka* głównym bohaterem jest Internet i jego możliwości kreowania nieistniejących bohaterów w przestrzeni wirtualnej. Poprzez hasło w Wikipedii, blog, konto na Facebooku z tysiącami „lajków”, wymyślony bohater lokalnej społeczności zaczyna żyć własnym życiem.

Omawiając przytoczone powieści autorka referatu zwróciła uwagę na autentyczność języka i strategię narracyjną. Autor nie jest wszytkowiedzącym i oceniającym mentorem, pozwala czytelnikowi obserwować działania

i postawy bohaterów oraz samodzielnie wyciągać wnioski. W podsumowaniu, dr Weronika Kostecka stwierdziła, że literatura nie powinna dostarczać jednoznacznych stwierdzeń i gotowych ocen, ale dawać przyjemność, której warunkiem jest język odbierany przez młodego czytelnika jako wiarygodny, zrozumiały dla niego, pozwalający zaufać autorowi i identyfikować się z bohaterami.

Dr hab. Grzegorz Leszczyński, profesor UW, kierujący Pracownią Badań Literatury dla Dzieci i Młodzieży w referacie „Poprawnie, ale czy prawdziwie?” przedstawił interesującą diagnozę współczesnej kultury na przykładzie funkcji języka. Cytując Fryderyka Schillera „Język układa słowa i myśli za Ciebie” G. Leszczyński stwierdził, że język jest narzędziem poznawania świata – tyle widzimy i rozumiemy, ile potrafimy nazwać. Obecną epokę dominacji cywilizacji obrazu i języka komputerowego nazwał światem milczenia. Kultura obrazkowa radzi sobie bez słowa, ale tworzy bariery między wyobcowanymi i samotnymi ludźmi, którzy nie słuchają, co mówią inni. Autor zwrócił uwagę na coraz większą popularność blogu – nowej formy intymnego dziennika, która potwierdza znaczenie języka i form literackich dla poznania i opisanego samego siebie. Przypomniał, jak ważną funkcję w poznaniu świata mają zabawy językowe dzieci. Komizm narracyjny i dialogowy można wyrazić najpełniej przez opowiadanie. G. Leszczyński ukazał też ograniczenia opisywania świata za pomocą słowa: język czasem upraszcza i zamyka rzeczywistość, niektórych sytuacji emocjonalnych nie można nazwać, a milczenie jako nie nazywanie rzeczywistości może być formą pełniejszego przeżywania skomplikowanych sytuacji życiowych.

Dr Michał Zajac z Instytutu Informacji Naukowej i Studiów Bibliologicznych UW w referacie pt. „Aplikacje książkowe dla dzieci: między literaturą a grą komputerową” wyjaśnił różnice między książką tradycyjną drukowaną lub elektroniczną (e-booki) a książką elektroniczną z wielozadaniowymi aplikacjami nazywaną „bookapps” – aplikacją książkową. Appsy łączą tekst literacki, interaktywne zadania literackie oraz gry komputerowe, dają możliwość zmiany narracji, dopisania własnego tekstu, ilustracji lub gry, odtworzenia aplikacji w wersji audio lub wideo, nagrania własnego tekstu. Ta forma niby książki bardziej przypomina zabawę niż dzieło literackie, a nadmiar różnorodnych wrażeń powoduje, że – zdaniem badaczy – sama narracja jest gorzej zapamiętywana niż w przypadku tradycyjnej lektury.

W części informacyjnej konferencji Małgorzata Bykowska zaprezentowała ofertę edukacyjną Warszawskiego Centrum Innowacji Edukacyjno-Społecznych i Szkoleń oraz ofertę współpracy bibliotek publicznych i szkolnych (www.wcies.edu.pl). Barbara Tomkiewicz, przewodnicząca Oddziału Towarzystwa Nauczycieli Bibliotekarzy Szkół Polskich w War-

szawie opowiedziała o działalności TBNSP, a zwłaszcza Oddziału Warszawskiego Towarzystwa.

Marta Lach, kierująca Wydawnictwem SBP przedstawiła ofertę wydawniczą Stowarzyszenia, zwłaszcza dwie nowe serie poświęcone problemom czytelnictwa i literatury dla dzieci i młodzieży: „Biblioteki – Dzieci – Młodzież” pod patronatem prof. Joanny Papuzińskiej, inspirująca bibliotekarzy, nauczycieli oraz rodziców do rozwijania zainteresowań czytelniczych dzieci i młodzieży oraz „Literatura dla Dzieci i Młodzieży. Studia” wydawaną we współpracy z Wydziałem Polonistyki UW.

Seminarium nt. działalności instrukcyjno-metodycznej

23 listopada 2015 r. odbyło się w Warszawie seminarium nt. działalności instrukcyjno-metodycznej wojewódzkich bibliotek publicznych. Seminarium zostało zorganizowane przez Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich oraz Bibliotekę Publiczną m.st. Warszawy – Bibliotekę Główną Województwa Mazowieckiego. W spotkaniu wzięli udział: Dyrektor BP m.st. Warszawy – dr Michał Strąk, Przewodnicząca SBP – Elżbieta Stefańczyk, przedstawiciele wszystkich wojewódzkich bibliotek publicznych w Polsce (głównie dyrektorzy i kierownicy działów instrukcyjno-metodycznych), a także przedstawiciele MKiDN i SBP. Spotkanie prowadziła dr Barbara Budyńska, Sekretarz Generalny SBP.

Celem seminarium było omówienie stosowanych obecnie różnych rozwiązań współpracy wbp z bibliotekami niższego szczebla, określenie mocnych i słabych stron tego procesu, pożądanych kierunków rozwoju wzajemnych relacji, a także poznanie dobrych praktyk. Dyskusję poprzedziły wystąpienia Barbary Stępniewskiej (Biblioteka Publiczna m.st. Warszawy – Biblioteka Główna Województwa Mazowieckiego), Wojciecha Momota (Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie) oraz Małgorzaty Pieczykolan (Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Lublinie).

Tematyka seminarium spotkała się z bardzo dużym zainteresowaniem uczestników i aprobatą propozycji zorganizowania przez SBP w 2016 r. konferencji poświęconej działalności instrukcyjno-metodycznej. Uznano, że problematyka współpracy wbp z bibliotekami niższego szczebla powinna być uzupełniona o zagadnienia roli i znaczenia w tym zakresie bibliotek powiatowych. Tak zarysowana problematyka może stanowić również przyczynek do próby podsumowania ich działalności w szerszym zakresie.

Na koniec spotkania uczestnicy mieli możliwość zwiedzenia zmodernizowanego gmachu „Biblioteki na Koszykowej”.

Seminarium: „Historia w bibliotece, archiwa cyfrowe, działania w środowisku lokalnym”

W ramach IV Salonu Bibliotek Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich zorganizowało 27 listopada br. seminarium pt. „Historia w bibliotece, archiwa cyfrowe, działania w środowisku lokalnym” z cyklu „Czytanie łączy pokolenia”. Jako pierwsza prelegentka wystąpiła Agnieszka Kudetka z Ośrodka Karta, przedstawiając temat „Idea, sieć i dokonania Cyfrowych Archiwów Tradycji Lokalnej w Polsce”. Ośrodek Karta w ramach Programu Rozwoju Bibliotek FRIS wdraża sieć lokalnych społecznych archiwów historycznych, tworząc zbiór Cyfrowych Archiwów Tradycji Lokalnej (CATL) przy bibliotekach gminnych, które stają się centrami aktywizującymi miejscowe społeczności do ocalenia, pielęgnowania i upowszechniania dokumentów historii i tradycji lokalnej. W dwóch rundach wzięło udział ponad 120 bibliotek. Przez 3 lata istnienia CATL zgromadzono ponad 10 tys. materiałów archiwalnych. Biblioteki we współpracy ze środowiskiem lokalnym są cennym źródłem dostarczania informacji archiwalnych. Różne wydarzenia, tradycje regionalne np. święto Ziemniaka w Mońkach, świadectwa życia codziennego jak: fotografie, listy, albumy rodzinne, pamiątki z okresu II wojny światowej to cenne archiwalia. Narzędziem komunikacji między CATL a bibliotekami są blogi, na których biblioteki wpisują swoje dokonania w tym zakresie. Zdigitalizowane materiały są upublicznione na stronach Cyfrowych Archiwów Tradycji Lokalnej, a część znajduje się w Bibliotece Cyfrowych Archiwów Tradycji Lokalnej.

Wystąpienie dyr. Grzegorza Zegała dotyczyło tematu „Przywracanie pamięci. Pruszkowscy Żydzi w Pruszkowskiej Książnicy”. Biblioteka w Pruszkowie to aktywna oficyna wydawnicza. Referent skupił się tym razem na problematyce żydowskiej. W latach 1933-1942 liczba mieszkańców Pruszkowa wynosiła ok. 25 tys. a odsetek Żydów kształtował się w granicach 5-6%. W okresie okupacji w Pruszkowie działało getto. Życie mieszkańców pochodzenia żydowskiego zostało upamiętnione w kilku wydawnictwach Książnicy Pruszkowskiej oraz w licznych wystawach tematycznych. Ta problematyka jest wciąż żywa w aktualnych działaniach biblioteki, takich jak: lekcje biblioteczne, nauka języka jidysz, wydanie samouczka do języka hebrajskiego, itp.

„Rola biblioteki w kształtowaniu wiadomości historycznej” to temat, który omówiła w czasie seminarium Mirosława Majewska – dyrektor Biblioteki Publicznej im. Zygmunta Jana Rumla Praga-Południe m.st. Warszawy. Patron biblioteki – Zygmunt Jan Rumel to „postać, w której łączy się wielokulturowość i otwartość Kresów oraz heroizm okupowanej stolicy”.

Jego poezja porównywana jest do twórczości Krzysztofa Kamila Baczyńskiego. W tym roku biblioteka obchodzi stulecie urodzin patrona, a także stulecie przyłączenia do Pragi Grochowa, Saskiej Kępy. Te uroczystości znalazły bądź też znajdą swój wyraz w działaniach edukacyjnych biblioteki. Biblioteka ma charakter placówki wielokulturowej, specjalizującej się w gromadzeniu dokumentów dotyczących Kresów. Do tradycji należą ożywione kontakty z krajami Europy Wschodniej, gdzie tematem są również zagadnienia historyczne. Historia jest przedmiotem spotkań w czasie tzw. historycznych śród. Na uwagę zasługują takie inicjatywy jak: „Tropiciele historii”, gra uliczna „Gdzie jest generał?”, spotkanie poświęcone generałowi Sosabowskiemu, „Pamięć i cześć Błękitnej Armii Józefa Hallera”.

Praska Południowa Książnica w sposób znakomity realizuje połączenie wielokulturowości z historią, utożsamiając się z pojęciem wielokulturowej biblioteki.

Na zakończenie seminarium uczestnicy z przyjemnością obejrżeli najnowszą wersję filmu pt. „Habent sua fata libelli” o działalności Centralnej Biblioteki Wojskowej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego – ze wstępem Piotra Dobrowolskiego z CBW. Bliskie spotkanie z historią zachęciło zgromadzonych na seminarium uczestników do zwiedzenia Targów Książki Historycznej w Arkadach Kubickiego.

Przedsięwzięcie dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

NARODOWY
PROGRAM
ROZWOJU
CZYTELNICTWA

Warsztaty

- Warsztaty grywalizacyjne **Projekty w bibliotekach – działanie i finansowanie** (11 czerwca 2015 r., Warszawa)

Szkolenie było przeznaczone dla pracowników bibliotek i innych instytucji kultury, samorządów, przedstawicieli organizacji pozarządowych, grup nieformalnych i osób indywidualnych, które chciały rozwinąć swoje kompetencje pracy projektowej, w tym pozyskiwania partnerów i środków na realizację własnych projektów. Warsztaty odbywały się z wykorzystaniem grywalizacji – atrakcyjnego sposobu angażowania uczestników poprzez mechanizmy stosowane w grach (m.in. komputerowych). Dzięki nim ludzie z przyjemnością wykonują czynności, które wcześniej uznawali za mało

ciekawe lub rutynowe. Warsztaty prowadziła Elżbieta Maruszczak: główny specjalista ds. opracowywania i wdrażania projektów w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej w Olsztynie.

• **Rola i zadania ABI-ego w bibliotece w świetle nowych przepisów z zakresu ochrony danych osobowych** (12 czerwca 2015 r.) oraz cykl warsztatów **Ochrona danych osobowych** (22-23 października 2015, Warszawa)

Celem trzech warsztatów było omówienie zmian w przepisach o ochronie danych osobowych, ich konsekwencji dla bibliotek, szczególnie w odniesieniu do osób pełniących funkcje Administratorów Bezpieczeństwa Informacji (ABI) oraz kandydatów do pełnienia tych funkcji w bibliotekach i innych instytucjach kultury. W trakcie warsztatów przedstawione zostały wymagania wobec ABI-ego, jego obowiązki wynikające z ustawy, nowe zasady rejestrowania zbiorów danych osobowych, zasady prowadzenia dokumentacji. Uczestnicy uzyskali podstawową wiedzę z zakresu ochrony danych osobowych w bibliotekach, zadań ABI, w tym związanych z prowadzeniem dokumentacji, rejestracją zbiorów, sprawozdawczością dla GODO. Poznali podstawowe pojęcia związane z ochroną danych osobowych, zasady zabezpieczeń danych zarówno w formie papierowej, jak i w systemach informatycznych, tworzenia polityki bezpieczeństwa i instrukcji zarządzania systemami informatycznymi. Otrzymali wzory dokumentów potrzebne w codziennej pracy ABI, a także materiały poszkoleniowe zawierające instrukcje postępowania oraz komentarze do zadań ABI na podstawie ustawy i rozporządzeń. Warsztaty prowadziła Sylwia Czub-Kiełczewska, pracownik działu strategii i rozwoju MAK-a+ w warszawskim oddziale Instytutu Książki, absolwentka studiów podyplomowych „Ochrona danych osobowych i informacji niejawnych” na Wydziale Prawa i Administracji UKSW, redaktor BIP-u Instytutu Książki i strony MAK+.

• **Najnowsze trendy w budowie stron WWW dla bibliotek** (18 czerwca 2015 r., Warszawa)

Celem warsztatów było omówienie aktualnych trendów w budowie stron WWW. Uczestnicy poznali praktyczne aspekty budowy architektury stron, dobre praktyki w zakresie zamieszczania treści, możliwości wykorzystywania elementów społecznościowych. Zdobyta wiedza pomoże im w procesie projektowania, jak i wprowadzania zmian na stronach bibliotek. Warsztaty prowadzili: Konrad Stepanajtys – redaktor i webmaster portalu sbp.pl, specjalista z zakresu IT, grafik komputerowy oraz Łukasz Stochniał – redaktor portalu sbp.pl, specjalista z zakresu budowy stron WWW, administrator bezpieczeństwa informacji w SBP.

• XXXIV Ogólnopolskie Spotkanie Zespołu ds. Bibliografii Regionalnej ZG SBP ph. **Bibliografia wobec wyzwań nowych technologii** (18-19 czerwca 2015 r., Kraków)

W spotkaniu uczestniczyło blisko 60 pracowników bibliotek publicznych, pedagogicznych i Biblioteki Narodowej. Tematem wiodącym były biblioteki cyfrowe, bibliografie regionalne i elektroniczne bazy informacji jako korelacyjne źródła informacji o regionie. W trakcie obrad podkreślano, że nowoczesne narzędzia technologii informacyjnych wspomagają i wspierają zachowanie oraz ochronę, a także udostępnianie dorobku kulturowego regionu. Takie funkcje pełnią: Lubelska Biblioteka Wirtualna, Warmińsko-Mazurska Biblioteka Cyfrowa, Zachodniopomorska Biblioteka Cyfrowa, Encyklopedia Pomorza Zachodniego pomeranica.pl czy Małopolska Biblioteka Cyfrowa.

Podczas dwudniowych obrad mówiono o ważnej roli bibliografa regionalnego w kontekście gromadzenia zbiorów cyfrowych. Stwierdzono, że zawód ten będzie ewoluował w kierunku bibliotek cyfrowych, nastąpi rozszerzenie kompetencji bibliografów, przy jednoczesnym wykorzystaniu ich warsztatu opracowania zbiorów, posiadanej wiedzy i doświadczenia. Zaprezentowany został również blog zawodowy jako narzędzie do wykorzystania we współpracy w zakresie tworzenia bibliografii regionalnej, w oparciu o praktykę opracowujących bibliografię Dolnego Śląska.

Zademonstrowano też System Bibliografii Regionalnej Małopolski, jako dobry przykład współdziałania bibliotek regionu.

Jednym z tematów były także Deskryptory Biblioteki Narodowej, jako metoda opracowania rzeczowego dokumentów wobec potrzeb bibliografii regionalnej. Deskryptory są odpowiedzią na oczekiwania współczesnego użytkownika. Dostęp do informacji jest pełny, intuicyjny, dostosowany do wymagań wyszukiwania fasetowego i potrzeb zróżnicowanych grup odbiorców. Tym zagadnieniom jest poświęcony serwis „Między_Słowami. Serwis informacyjny Pracowni Deskryptorów Biblioteki Narodowej”.

W podsumowaniu akcentowano, że należy dążyć do unowocześniania bibliografii regionalnych poprzez stosowanie nowych technologii. Uczestnicy konferencji byli zgodni, że rola bibliografa w erze cyfryzacji zdecydowanie wzrasta. Podkreślili konieczność sprostania oczekiwaniom współczesnego użytkownika, dostosowania zarówno katalogów bibliotecznych, bibliografii, jak i zasobów cyfrowych do jego kompetencji informacyjnych.

W trakcie spotkania uczestnicy zwiedzili Bibliotekę Główną Akademii Górniczo-Hutniczej, Artetkę WBP w Krakowie oraz odbyli spacer po Krakowskiej Starówce.

• **Jak redagować stronę internetową biblioteki, by była dostępna dla użytkownika niepełnosprawnego?** (19 czerwca 2015 r., Warszawa)

Celem szkolenia było omówienie zasad redagowania i zamieszczania materiałów w serwisach internetowych, tak by były one zgodne z zasadami dostępności. Warsztaty skierowane były do bibliotekarzy, którzy w swoich bibliotekach, pełnią funkcję redaktorów, czyli przygotowują i zamieszczają materiały na stronach internetowych. Szkolenie łączyło elementy wykładu, studium przypadku oraz praktycznych ćwiczeń przy komputerze.

Szkolenie prowadziła Elżbieta Matonóg – animatorka kultury, wieloletnia trenerka i instruktorka nowych technologii informacyjnych wśród seniorów, przedstawiciele organizacji pozarządowych i bibliotekarzy, popularyzatorka bezpiecznego korzystania z Internetu.

• **Biblioteka Pod Pierozkiem z Wiśniami – animacja tekstów literackich metodą KLANZY** (22 czerwca 2015 r., Warszawa)

Warsztaty skierowane były do bibliotekarzy pracujących z dziećmi i młodzieżą, nauczycieli, wychowawców świetlic, animatorów kultury oraz wszystkich zainteresowanych działaniami animacyjnymi opartymi na tekstach literackich. Uczestnicy w sposób aktywny zapoznali się z metodą KLANZY, czyli sposobami pracy z grupą. Wykorzystane zostały teksty literackie dotyczące przepisów, potraw, produktów kulinarnych oraz innych sytuacji, w których pojawiają się znane i lubiane postacie literackie. Uczestnicy poznali różne formy działań z tekstem literackim. W programie wykorzystano metody aktywizujące: zabawy integracyjne oraz proste działania plastyczne, ruchowe i muzyczne. Warsztaty prowadziła Anna Lipińska – nauczyciel bibliotekarz w Szkole Podstawowej nr 115 im. Wandy Turowskiej w Warszawie, polonista, tłumacz, wieloletni członek Polskiego Stowarzyszenia Pedagogów i Animatorów KLANZA w sekcji Książka – Terapia – Zabawa.

• **Wordpress dla początkujących** (7-25 września 2015 r.) – szkolenie e-learningowe

Celem szkolenia było podniesienie kompetencji informacyjnych bibliotekarzy w zakresie tworzenia i prowadzenia stron internetowych, jak również kształcenie umiejętności organizowania samokształcenia oraz sprawnego korzystania z platformy e-learningowej.

Szkolenie prowadzone było na platformie e-learningowej SBP z wykorzystaniem platformy Moodle. Szkolenie prowadzili Dariusz Kwiecień i Bożena Boryczka – pracownicy Ośrodka Edukacji Informatycznej i Zastosowań Komputerów w Warszawie.

• **Prezentacja kultury (narzędzia Web 2.0: PhotoStory 3 dla Windows i/lub Windows Movie Maker i Tack)** (7-25 września 2015 r.) oraz **Kultura w książce i komiksie (narzędzia Web 2.0: StoryJumper, ToonDoo i/lub Bitstrips i/lub Make Beliefs Comix)** (5-23 października 2015 r.)

Oba szkolenia e-learningowe dotyczyły wykorzystania wybranych darmowych narzędzi Web 2.0 do kreatywnego tworzenia różnorodnych materiałów utrwalających i promujących kulturę najbliższego regionu w postaci: filmów, wirtualnych tablic, elektronicznych książeczek i komiksów. Kursy prowadzone były na platformie e-learningowej SBP przez specjalistów z Ośrodka Edukacji Informatycznej i Zastosowań Komputerów w Warszawie.

Po zakończeniu kursów utworzona została strona „Poznaj kulturę mojego regionu” (<http://www.sbp.pl/ict>), na której zamieszczone są wzorcowe materiały multimedialne wypracowane przez uczestników kursów, upowszechnione na portalu sbp.pl na licencji Creative Commons.

*Dofinansowano ze środków Narodowego Centrum Kultury
w ramach programu Kultura – Interwencje 2015*

• **Grafika komputerowa dla niegrafików: jak zostać grafikiem, korzystając z darmowych narzędzi online?** (25 września 2015 r., Gorzów Wielkopolski)

Celem szkolenia było nabycie kompetencji z zakresu tworzenia i edycji różnych form grafiki komputerowej, którą można wykorzystywać w swojej pracy. Uczestnicy dowiedzieli się m.in.: czym różnią się różne formy grafik i ich formaty, a także czym jest rozdzielczość i których narzędzi użyć w konkretnych sytuacjach; gdzie szukać zdjęć i grafik oraz jak wykorzystywać je zgodnie z prawem; jak edytować i poprawiać zdjęcia; jak stworzyć grafikę na bloga lub do mediów społecznościowych, infografikę, plakat, chmurę tagów, zaproszenie, wizytówkę, kartkę świąteczną, prezentację lub pokaz slajdów i inne formy graficzne itp. Zajęcia prowadził Tomasz Kasperczyk – grafik komputerowy i operator DTP, webmaster.

● **Autoprezentacja z elementami kreowania wizerunku** (9 października 2015 r. w Warszawie)

Celem zajęć było zapoznanie słuchaczy z procesem budowania wizerunku oraz przedstawienie roli, jaką pełni skuteczna autoprezentacja w kontekście osiągania celów, takiej organizacji jak biblioteka publiczna. Warsztaty prowadził dr Rafał Bodarski, trener i konsultant w zakresie psychologicznego treningu grupowego, wykładowca Uniwersytetu Warszawskiego oraz Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej.

● **Aktywne formy pracy z czytelnikiem – Jak dyskutować o książkach?** (15 października 2015 r., Warszawa)

Celem zajęć było zapoznanie uczestników z wybranymi metodami organizowania dyskusji, szczególnie przydatnymi w pracy z książką i z czytelnikiem. Zaprezentowane metody i techniki, które sprzyjają ożywieniu kontaktów w grupie, inicjują wymianę opinii czytelników o książki, ułatwiają zbudowanie przestrzeni do mówienia o emocjach czytelnicy. Wykorzystano następujące tematy do dyskusji: książki jako łącznik między pokoleniami; lektury szkolne – moje za i przeciw; jak zachęcić do czytania.

Warsztaty prowadziła dr Grażyna Walczewska-Klimczak – adiunkt w Instytucie Książki i Czytelnictwa BN.

● **Bibliotekarzu zaprzyjaźnij się z osobą z autyzmem** (5-6 listopada 2015 r., Warszawa)

W dniach 5 i 6 listopada 2015 r. odbyły się w Warszawie, w Pedagogicznej Bibliotece Wojewódzkiej im. KEN, dwie edycje szkolenia dla bibliotekarzy w ramach projektu „Bibliotekarzu zaprzyjaźnij się z osobą z autyzmem”, realizowanego przez Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich, we współpracy z Fundacją SYNAPSIS. W pierwszym dniu szkolenia udział wzięli przede wszystkim przedstawiciele warszawskich bibliotek, które uczestniczą w projekcie i zorganizowały w swoich placówkach wizyty osób z autyzmem. Na drugi dzień szkolenia zaproszono bibliotekarzy z całej Polski reprezentujących różne typy bibliotek, głównie publiczne i pedagogiczne. Łącznie w szkoleniu uczestniczyło 49 osób. Szkolenie prowadzili pracownicy Fundacji SYNAPSIS – Renata Werpachowska i Aleksandra Sztajnerwald.

Celem warsztatów było zapoznanie pracowników bibliotek z niepełnosprawnością, jaką jest autyzm tak, aby przygotować ich i ułatwić w przyszłości obsługę osób z autyzmem w bibliotekach. Spotkanie zostało podzielone na trzy bloki tematyczne. Pierwszy obejmował wprowadzenie, podczas którego uczestnicy poznali główne założenia projektu „Biblioteka-

rzu zaprzyjaźnij się z osobą z autyzmem” oraz czym jest autyzm i jakie są jego podstawowe symptomy. Dowiedzieli się, że u dotkniętych nim dzieci obserwuje się objawy nieprawidłowego funkcjonowania we wszystkich obszarach rozwoju. Pierwsze symptomy autyzmu pojawiają się bardzo wcześnie, często już u kilkunastomiesięcznych niemowląt, ale zawsze są widoczne przed ukończeniem 3 roku życia. Choć autyzm można zdiagnozować już u bardzo małych dzieci, to diagnozuje się go również u nastolatków, a nawet osób dorosłych. Bez odpowiedniej terapii i wsparcia może prowadzić do bardzo głębokich zaburzeń funkcjonowania w późniejszym wieku. Warto pamiętać, że zaburzenia ze spektrum autyzmu mają bardzo zróżnicowany charakter, nie tworzą jednolitego obrazu co do symptomatologii i głębokości zaburzeń. Dlatego obecnie w literaturze światowej używa się określenia „spektrum zaburzeń autystycznych”.

Po wprowadzeniu w tematykę warsztatów uczestnicy mieli możliwość zapoznania się z działalnością Fundacji SYNOPSIS (<http://synopsis.org.pl/>), która działa w Polsce na rzecz osób z autyzmem już od 25 lat. Następnie wyświetlono filmy pokazujące całe spektrum zaburzeń autystycznych oraz sposób postrzegania świata przez osoby nimi dotknięte.

Druga część spotkania miała charakter bardziej warsztatowy i poświęcona była trudnościom, z jakimi na co dzień spotykają się osoby z autyzmem, a które wynikają ze specyfiki tego zaburzenia. Szczególna uwaga została zwrócona na problemy w komunikacji i zaburzenia sensoryczne. Pojawiają się one, gdy układ nerwowy niewłaściwie organizuje bodźce zmysłowe. Objawy dysfunkcji integracji sensorycznej najczęściej manifestują się: wzmoczoną lub obniżoną wrażliwością na bodźce, niewłaściwym poziomem uwagi, obniżonym poziomem koordynacji ruchowej, opóźnionym rozwojem mowy, nieprawidłowym poziomem aktywności ruchowej czy trudnościami w zachowaniu.

Ostatnia część warsztatów poświęcona została materiałom, które mogą pomóc osobom z autyzmem w korzystaniu z oferty bibliotek. Zaprezentowano projekty zestawów informacyjnych, które w ramach zadania zostaną przygotowane dla bibliotek:

- naklejek oznaczających bibliotekę przyjazną osobom z autyzmem (uczestnicy otrzymali je podczas szkolenia),
- karty czytelnika (będzie dostępna na stronie projektu <http://autyzm.sbp.pl/> w wersji elektronicznej z aktywnymi polami do uzupełniania przez bibliotekę),
- przyborka dla osób autystycznych wyżej funkcjonujących (zawierającego najważniejsze informacje o bibliotece oraz rozmówki ułatwiające osobom autystycznym i bibliotekarzom wzajemną komunikację),

– przybornika dla osób niżej funkcjonujących (zawierającego tablice z piktogramami oraz książeczkę z prostymi rozmówkami dotyczącymi wypożyczenia i zwrotu książki),

– przykładowej mapy biblioteki (będzie można ją pobrać ze strony projektu), która ma ułatwić osobie autystycznej poruszanie się w przestrzeni bibliotek,

– koncepcji grywalizacji, która ma zachęcić osoby autystyczne do korzystania z oferty bibliotek.

Bibliotekarze zgłaszali swoje uwagi do tych materiałów oraz dzielili się doświadczeniami z kontaktów z osobami autystycznymi. Podkreślili również celowość organizacji tego typu szkoleń w przyszłości, zwracając przy tym uwagę na konieczność systematycznego podnoszenia swoich kompetencji w zakresie pozyskiwania czytelników autystycznych, komunikacji z nimi i doskonalenia obsługi bibliotecznej.

Warsztatom towarzyszyła wystawa prac podopiecznych Fundacji SYNAPSIS.

Projekt realizowany w ramach programu Obywatele dla Demokracji, finansowanego z Funduszy EOG

• **Prawo autorskie – co musi wiedzieć bibliotekarz: dozwolony użytek biblioteczny i związane z nim problemy interpretacyjne** (20 listopada 2015 r., Warszawa)

Szkolenie miało na celu przedstawienie zakresu dozwolonego użytku bibliotek; wskazanie tych aktywności, które nie mieszczą się w dozwolonym użytku bibliotecznym; wskazanie aktualnej wykładni prawa autorskiego w zakresie dozwolonego użytku; określenie ryzyka prawnego; omówienie prawnych aspektów współpracy z organizacjami zbiorowego zarządzania; przedstawienie zarysu zmian nowelizacji ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych.

Warsztaty prowadziła Barbara Szczepańska – absolwentka bibliotekoznawstwa i informacji naukowej na UMCS w Lublinie, studiów podyplomowych z zakresu prawa autorskiego, wydawniczego i prasowego w Międzyuczelnianym Instytucie Wynalazczości i Ochrony Własności

Intelektualnej UJ oraz studiów podyplomowych komunikacji społecznej i mediów w Instytucie Badań Literackich PAN. Jest również absolwentką letniej szkoły międzynarodowego prawa autorskiego na Uniwersytecie w Amsterdamie. Od 2001 r. kieruje biblioteką i zasobami informacyjnymi w kancelarii prawnej Lovells (obecnie Hogan Lovells).

• **Podstawy grafiki rastrowej w programie PIXLR** (23 listopada – 11 grudnia 2015 r.) – kurs e-learningowy

Szkolenie wprowadza w świat obróbki zdjęć. Kadrowanie, poprawa jakości, zmiana koloru wybranych fragmentów, retusz zdjęć oraz fotomontaże, to tylko niektóre z zadań. Aby je osiągnąć, w trakcie szkolenia prezentowane były narzędzia graficzne dostępne w programie PIXLR. Program PIXLR jest darmowym, polskojęzycznym narzędziem w chmurze, który nie wymaga instalacji. Można z niego korzystać z każdego komputera, a wyniki pracy zapisywać na zdalnym dysku. Szkolenie dedykowane było osobom, które mają niewielkie lub żadne doświadczenie z obróbką grafiki komputerowej, a chciały poznać podstawy pracy z edytorem graficznym. Szkolenie odbyło się na platformie e-learningowej SBP z wykorzystaniem platformy Moodle, a prowadził je Dariusz Kwiecień – pracownik Ośrodka Edukacji Informatycznej i Zastosowań Komputerów w Warszawie.

• **Jak samodzielnie założyć i prowadzić stronę internetową biblioteki** (4 grudnia 2015 r., Warszawa)

Celem szkolenia było nabycie kompetencji z zakresu prowadzenia i tworzenia stron internetowych przy pomocy systemu CMS Wordpress. Uczestnicy dowiedzieli się m.in.: jak powstają strony internetowe; jaki sposób stworzenia strony internetowej wybrać, a potem ją założyć; na czym polega administracja stroną internetową; jak powinna wyglądać dobra strona internetowa; jak korzystać z grafiki w Internecie zgodnie z prawem.

Zajęcia prowadził Tomasz Kasperczyk – grafik komputerowy i operator DTP, webmaster.

• **Zastosowanie bajki terapeutycznej w pracy z dziećmi** (11 grudnia 2015 r., Warszawa)

Warsztaty skierowane były do nauczycieli w przedszkolach, klasach 0-3, wychowawców świetlic, pedagogów, bibliotekarzy pracujących z dziećmi, studentów kierunków pedagogicznych. Warsztaty dostarczyły uczestnikom pomysłów wykorzystania bajek terapeutycznych w pracy z dziećmi,

mającymi trudności z właściwym wyrażaniem emocji, relacjami w grupie, adaptacją w niej. Warsztaty prowadziły:

– dr Agnieszka Chamera-Nowak – adiunkt w Zakładzie Wiedzy o Książce Instytutu Informacji Naukowej i Studiów Bibliologicznych Uniwersytetu Warszawskiego, współzałożycielka Polskiego Towarzystwa Biblioterapeutycznego.

– dr Lidia Ippoldt – wiceprezes Polskiego Towarzystwa Biblioterapeutycznego, nauczyciel bibliotekarz w Bibliotece Pedagogicznej w Skawinie, autorka publikacji z zakresu biblioterapii oraz bajek terapeutycznych.

III. STANOWISKA, OPINIE, APELE, INTERWENCJE

- Opinie SBP w sprawach personalnych: odwołania Zofii Pawlak-Szymańskiej ze stanowiska Dyrektora Miejskiej Biblioteki Publicznej w Milanówku (10 VI), odwołania Elżbiety Hop ze stanowiska Dyrektora Gminnej Biblioteki Publicznej w Jaworniku Polskim (25 VI, powołaniu Katarzyny Hohorek na stanowisko dyrektora Biblioteki Publicznej im. Czesława Przygodzkiego w Czempiniu (30.XI), powołania Eweliny Pawłowskiej na stanowisko Dyrektora Miejskiej Biblioteki Publicznej w Milanówku (28 XII), odwołania Jana Leończuka ze stanowiska Dyrektora Książnicy Podlaskiej im. Łukasza Górnickiego w Białymstoku w związku z planowanym odejściem na emeryturę oraz zgłoszenie przedstawicieli SBP do Komisji Konkursowej na stanowisko Dyrektora Książnicy Podlaskiej (29 XII).

- Opinia dotycząca projektu ustanowienia Programu Wieloletniego „Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa”, skierowana do MKiDN (17 VII).

- Stanowisko SBP dotyczące projektu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych bibliotek pedagogicznych, skierowane do MEN (24 VIII).

- Uwagi SBP do projektu rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków, form i trybu realizacji Priorytetu 3 „Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa” dot. wspierania w latach 2016-2020 organów prowadzących szkoły oraz biblioteki pedagogiczne w zakresie rozwijania zainteresowań uczniów przez promocję i wspieranie czytelnictwa dzieci i młodzieży, w tym zakup nowości wydawniczych; skierowane do MEN (2 IX).

- Opinia w sprawie wypowiedzenia przez Zarząd Powiatu Tarnowskiego umowy z Miastem Tarnów dotyczącej zasad funkcjonowania biblioteki powiatowej (27 XI).

IV. DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

Czasopisma

W drugim półroczu 2015 r. wszystkie czasopisma ukazały się regularnie.

W grudniu 2015 r. MNiSW ogłosiło nowe listy punktowanych czasopism. Znalazły się na nich dwa czasopisma wydawane przez SBP – „Przegląd Biblioteczny” (7 pkt.), „Zagadnienia Informacji Naukowej – Studia Informacyjne” (8 pkt.). Cieszy nas zwłaszcza znaczne podniesienie punktów dla ZIN-u.

W miesięczniku „Bibliotekarz” kontynuowano upowszechnianie dobrych praktyk bibliotecznych dot. różnych aspektów działalności oraz prezentację najnowszych zmian w zakresie ochrony danych osobowych i obowiązków instytucji kultury w tym zakresie.

W czasopiśmie „Poradnik Bibliotekarza” w drugiej połowie 2015 r. ukazały się dwa dodatki „Świat Książki Dziecięcej”, a na stronie czasopisma wkładka elektroniczna pt. „Bajkoterapia w bibliotece”.

Książki – w II półroczu ukazały się następujące pozycje:

Seria: NAUKA – DYDAKTYKA – PRAKTYKA

E. B. Zybert, D. Pietrzekwicz (red.) – *Megabiblioteki*

M. Antczak, A. Walczak-Niewiadomska (red.) – *Książki w życiu najmłodszych*

M. Antczak, A. Walczak-Niewiadomska (red.) – *Biblioteki i książki w życiu nastolatków*

M. Antczak, A. Walczak-Niewiadomska (red.) – *W kręgu kultury czytelniczej dzieci i młodzieży*

A. Chamera-Nowak – *Biblioteka której nie ma... Andrzej Edward Koźmian i jego książki*

D. Siwecka – *Światowy model informacji bibliograficznej*

M. Kowalska – *Crowdsourcing internetowy – pozytywny wymiar partycypacji społecznej. Konteksty – istota – uwarunkowania*

M. Korczyńska-Derkacz (red.) – *Kronika Państwowego Instytutu Książki (1945-1949)*

G. Gmiterek, M. Ochmański, M. Roszkowski (red.) – *LaTel. Z badań nad wykorzystywaniem technologii informacyjnych w bibliologii i informatologii*

Seria: PROPOZYCJE I MATERIAŁY

M. Tyszkowska – *Jak korzystać z Web 2.0 w każdej bibliotece?*

Seria: BIBLIOTECZKA PORADNIKA BIBLIOTEKARZA

E. Dombek – *Potyczki bibliografa, czyli bibliografia od kuchni*

A. Chamera-Nowak, L. Ippoldt – *Bajka jak lekarstwo*

Seria: LITERATURA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY. STUDIA

A. Wolanin – *Twórczość Doroty Terakowskiej. Spotkanie z Nieznanym*

E. Rąbkowska – *Potrzeba początku: kategoria dzieciństwa w polskiej współczesnej prozie wspomnieniowej (1987-2014)*

V. REALIZACJA GRANTÓW 2015

W drugim półroczu 2015 r. realizowano tematy, na które uzyskano dotacje z różnych źródeł. Obejmowały one:

- **Wydawanie dodatku „Świat Książki Dziecięcej” oraz wkładki „Bajkoterapia w bibliotece”** – grant MKiDN

W czasopiśmie „Poradnik Bibliotekarza” w drugiej połowie 2015 r. ukazały się dwa dodatki „Świat Książki Dziecięcej” (nr 7-8/2015, nr 11/2015) oraz wkładka w wersji elektronicznej pt. „Bajkoterapia w bibliotece” dostępna pod adresem: http://poradnikbibliotekarza.pl/new/pliki/dodatek_bajkoterapia_net.pdf.

W dodatkach zamieszczono recenzje najciekawszych książek dla dzieci, które ukazały się ostatnio na rynku, kontynuowano cykl artykułów o komiksach w zbiorach Muzeum Książki Dziecięcej, omawiano też bieżące wydarzenia dot. książki dziecięcej (festiwale, wystawy).

Przedsięwzięcie dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

**Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.**

- **„Obserwatorium bibliotek: Analiza Funkcjonowania Bibliotek”** – grant MKiDN

Kontynuacja projektu badawczego realizowanego w latach 2013-2014, w ramach programu MKiDN Obserwatorium Kultury „Obserwatorium bibliotek: analiza funkcjonowania bibliotek”. Celem zadania, przewidzianego do realizacji w latach 2015-2017 jest wdrożenie narzędzi badawczych pozwalających w sposób obiektywny, zgodny z międzynarodowymi standardami na zdiagnozowanie i monitorowanie zmian zachodzących w funkcjonowaniu bibliotek publicznych i pedagogicznych we wszystkich obszarach ich działania, zwłaszcza oferowanych usług na poziomie najmniejszych bibliotek gmin wiejskich, a także na poziomie regionalnym, lokalnym i ogólnopolskim. Rok 2015 był pierwszym rokiem wdrażania metody systematycznej obserwacji

oraz oceny funkcjonowania bibliotek publicznych i pedagogicznych. Do uczestnictwa w badaniu pozyskano 3792 biblioteki publiczne (łącznie z filiami, w tym wszystkie z 5 województw oraz 111 bibliotek pedagogicznych. W ramach prac przygotowujących do badania zmian zachodzących w bibliotekach publicznych województwa dolnośląskiego w l. 2012-2016, uzupełniono zawarte w bazie projektu AFB dane statystyczne bibliotek tego województwa za rok 2012 oraz opracowano konceptualizację badania tych zmian. W ramach prac eksperckich, będących podstawą opracowania w 2017 r. podręcznika poświęconego interpretacji danych statystycznych i wskaźników oraz wyników analiz, opracowano ekspertyzę, która będzie materiałem pomocniczym dla tych prac. Zakupiono ponadto i przetłumaczono dwie normy ISO: 11620 i 16439.

Serwis internetowy projektu AFB był ważnym środkiem promocji badań efektywności bibliotek i źródłem informacji dla bibliotekarzy o metodologii badań i stosowanych narzędziach. Podkreślenia wymaga fakt, że w 2015 r. zakończono konsultacje z partnerami projektu i podpisano dokumenty regulujące zasady funkcjonowania projektu AFB, w tym odpowiedzialność poszczególnych partnerów.

Przedsięwzięcie dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

**Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.**

• **ICT w upowszechnianiu dóbr kultury w bibliotekach** – grant Narodowego Centrum Kultury

W ramach zadania zrealizowano bezpłatne kursy e-learningowe dot. wykorzystania wybranych aplikacji i narzędzi Web 2.0 do kreatywnego tworzenia różnorodnych materiałów utrwalających i promujących kulturę najbliższego regionu:

1. Prezentacja kultury (narzędzia Web 2.0: PhotoStory 3 dla Windows i/lub Windows Movie Maker i Tackk) – 7-21 września 2015 r.
2. Kultura w e-książce i komiksie (narzędzia Web 2.0: StoryJumper, ToonDoo i/lub Bitstrips i/lub Make Beliefs Comix) – 5-23 października 2015 r.

Kursy prowadzone były na platformie elearningowej SBP (<http://elearning.sbp.pl>) przez specjalistów z Ośrodka Edukacji Informatycznej i Zastosowań Komputerów w Warszawie (szczegóły patrz rozdział II). W szkoleniu wzięło udział 60 bibliotekarzy.

*Dofinansowano ze środków Narodowego Centrum Kultury
w ramach programu Kultura – Interwencje 2015*

**KULTURA
DOSTĘPNA**

NARODOWE
CENTRUM
KULTURY

• **Realizacja projektu na najciekawszą akcję czytelniczną w ramach XII edycji programu Tydzień Bibliotek – grant MKiDN**

SBP ogłosiło konkurs na najciekawsze wydarzenie organizowane w ramach TB 2015. Przedmiotem konkursu było jedno, wybrane przez instytucję – adresata konkursu, najbardziej oryginalne wydarzenie zgodne z hasłem TB, które brzmiało „Wybieram bibliotekę”. Pełna relacja z przebiegu TB została opublikowana w „Biuletynie Informacyjnym ZG SBP” nr 1/2015. Uroczystość wręczenia nagród laureatom odbyła się 17 września 2015 r. w Warszawie podczas X Forum Młodych Bibliotekarzy.

Przedsięwzięcie dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

NARODOWY
PROGRAM
ROZWOJU
CZYTELNICTWA

• **Bibliotekarzu zaprzyjajnij się z osobą z autyzmem – grant Fundacji Batorego**

Projekt realizowany jest przez Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich w partnerstwie z Fundacją SYNAPSIS. Celem projektu jest podniesienie kompetencji bibliotekarzy w zakresie obsługi czytelników z autyzmem oraz pokazanie osobom z autyzmem i ich opiekunom, że biblioteka

może być miejscem przyjaznym, w którym warto spędzać czas wolny, ćwiczyć swoje umiejętności. W ramach projektu, w II półroczu 2015 r. kontynuowano wizyty osób z autyzmem w wybranych bibliotekach. Osoby te wraz z terapeutami pełniły funkcję ekspertów, ich zadaniem było wskazanie trudności w poruszaniu się w przestrzeni bibliotek i komunikacji, sugestii rozwiązań, a także opinii nt. materiałów edukacyjnych (pakietów) zwiększających dostępność oferty bibliotek dla tej grupy osób niepełnosprawnych. W pakiecie znalazły się grafiki służące do oznaczenia biblioteki przyjaznej osobom z autyzmem, materiały ułatwiające korzystanie z biblioteki (piktogramy wskazujące na konieczność określonego zachowania), wzór karty czytelnika, jak również „Przybornik Biblioteczny” z rozmówkami wskazującymi, jak zachować się w bibliotece, o co i w jaki sposób zapytać bibliotekarza, jak założyć kartę biblioteczną, wypożyczyć książkę lub skorzystać z niej na miejscu itp.

Każda wizyta została opisana na stronie internetowej projektu, na której znalazła się także mapa bibliotek, w których realizowany jest projekt oraz materiały edukacyjne. W przyszłości chcemy aby na mapie były zaznaczone wszystkie biblioteki w Polsce, które postanowią dołączyć do grona „Przyjaznych bibliotek”.

Projekt obejmuje także szkolenia dla bibliotekarzy z całego kraju, które zostały zrealizowane w listopadzie br. (szczegóły patrz rozdział II).

Dodatkową aktywnością jest przygotowanie koncepcji grywalizacji, zachęcającej bibliotekarzy do pracy z osobami autystycznymi a osoby z autyzmem do korzystania z zasobów bibliotecznych.

Wnioski oraz sugestie rozwiązań zebrane podczas trwania projektu zostaną zgromadzone w publikacji przygotowywanej na zakończenie projektu (luty 2016). Jej celem będzie pomoc bibliotekom w Polsce w staniu się miejscami przyjaznymi dla osób z autyzmem. Więcej szczegółów na stronie www.autyzm.sbp.pl.

Projekt realizowany w ramach programu Obywatele dla Demokracji, finansowanego z Funduszy EOG

• IV Salon Bibliotek – grant MKiDN

Ogólnopolska kampania edukacyjna – Salon Bibliotek realizowana jest przez Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich (SBP) od 4 lat, przy wsparciu finansowym MKiDN. Ma ona na celu promocję czytelnictwa książek o tematyce historycznej i bibliotek, które je wydają oraz organizują różnorodne imprezy upowszechniające wiedzę o regionach – naszych „małych ojczyznach”. IV Salon Bibliotek zorganizowany został w dn. 26-29 listopada, podczas Targów Książki Historycznej, odbywających się na Zamku Królewskim w Warszawie. Głównym ośrodkiem informacyjno-organizacyjnym IV Salonu Bibliotek było stoisko zbiorcze Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich (nr 46). Na nim, oprócz SBP, prezentowały swoje publikacje historyczne biblioteki, wśród nich: Biblioteka Narodowa, Biblioteka Publiczna m.st. Warszawy – Biblioteka Główna Województwa Mazowieckiego, Biblioteka Publiczna im. Zygmunta Jana Rumla w Dzielnicy Praga-Południe m.st. Warszawy, Biblioteka Publiczna im. Juliana Ursyna Niemcewicza w Dzielnicy Ursynów m.st. Warszawy, Biblioteka Naukowa Polskiej Akademii Umiejętności i Polskiej Akademii Nauk w Krakowie, Centralna Biblioteka Rolnicza im. Michała Oczapowskiego w Warszawie, Biblioteka Uniwersytecka w Poznaniu, Miejska Biblioteka Publiczna im. Józefa A. i Andrzeja S. Załuskich w Radomiu, Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Witolda Gombrowicza w Kielcach.

Na osobnych stoiskach swoje publikacje prezentowały ponadto: Centralna Biblioteka Wojskowa im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Warszawie (stoisko nr 45) oraz Książnica Pruszkowska im. Henryka Sienkiewicza (stoisko nr 44).

W ramach IV Salonu Bibliotek Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich przygotowało w wersji elektronicznej czwartą edycję *Katalogu publikacji historycznych bibliotek*, prezentującego działalność wydawniczą 29 bibliotek publicznych i naukowych z całej Polski w zakresie tematyki historycznej. Katalog zawiera ponad 130 publikacji wydanych w latach 2011-2015 oraz wybrane najcenniejsze edycje z lat wcześniejszych.

IV Salonowi Bibliotek towarzyszyły interesujące wydarzenia:

– seminarium „Historia w bibliotece: publikacje, archiwa cyfrowe, działania w środowisku lokalnym” z cyklu „Czytanie łączy pokolenia” (szczegóły patrz rozdział II),

– „Młodość dzieciom” – czytanie przez młodzież z Teatru Ochota polskich baśni i legend, połączona z mini quizem dla najmłodszych,

- spotkanie z Jerzym Kazimierzem Blancardem oraz Tadeuszem Hubertem Jakubowskim, autorami książki „Pruszków piórkiem i piórem”,
- spotkanie z Marią Marzeną Grochowską, autorką książki *Krystyna Krahelska. Obudźmy jej zamilkły śpiew.*

Przedsięwzięcie dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

**Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.**

**NARODOWY
PROGRAM
ROZWOJU
CZYTELNICTWA**

VI. GRANTY 2016

Jesienią 2015 r. złożono następujące aplikacje do programów operacyjnych:

Programy Operacyjne Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego

- Priorytet „Czasopisma”:
 - Wydawanie czasopisma "Bibliotekarz" w 2016 r.
 - Wydawanie miesięcznika "Poradnik Bibliotekarza" w 2016 r.
- Priorytet „Promocja czytelnictwa” (Instytut Książki):
 - V Salon Bibliotek
 - Realizacja projektu na najciekawszą akcję czytelniczą w ramach XIII edycji programu Tydzień Bibliotek

Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

- Działalność upowszechniająca naukę
 - działalność wydawnicza:
 - Digitalizacja serii naukowej „Nauka – Dydaktyka – Praktyka”

- Digitalizacja czasopisma „Zagadnienia Informacji Naukowej – Studia Informacyjne”
 - Digitalizacja czasopisma „Przegląd Biblioteczny”
- upowszechnianie:
- Źródła do badań fonografii polskiej od 1878 r. do czasów współczesnych.

Wyniki naboru zostaną ogłoszone w pierwszej połowie 2016 r.

VII. ODZNACZENIA I MEDALE

W 2016 r. przyznano łącznie 46 odznaczeń i medali SBP oraz 10 listów gratulacyjnych:

- **Honorowa Odznaka SBP**
 - Augustynowska Irena – Wrocław
 - Błaszak Bożena – Gniezno
 - Grzegorzczak Danuta – Cegłów
 - Hudymowa Maria – Koszalin
 - Lepkowska Emilia – Poznań
 - Oklińska Marianna – Warszawa
 - Pietrzak Edyta Helena – Lublin
 - Ptasińska Alicja – Zielona Góra
 - Winiarska Genowefa – Rzeszów
 - Zaremba Małgorzata – Ostrołęka
- **Medal „W Dowód Uznania”**
 - Ambroży Ewa Maria – Katowice
 - Bińkowska Renata – Wrocław
 - Błaszczak Hieronim – Warszawa
 - Błażejewska Dorota – Gniezno

Bobryk Adam – Gniezno
Boguszewska Bogumiła – Warszawa
Bugajewska Halina – Lublin
Chmura Barbara – Rzeszów
Chojecka Mariola – Siedlce
Czaja Ilona – Wrocław
Dąbrowska Bożena – Siedlce
Dworak Agnieszka – Rzeszów
Grzelakowska Elżbieta – Łódź
Jaworska Ewa – Gniezno
Jurek Marianna – Łódź
Kamiński Marek – Zielona Góra
Kendra Halina – Łódź
Kloczkowska Lucyna – Rzeszów
Limanowska Ewa – Włocławek
Ławniczak Tomasz – Gniezno
Marcinkowska Beata Ewa – Katowice
Matusiak Krystyna – Włocławek
Morawiec Witold – Olesno
Pochwałko-Kołodziejska Wanda – Warszawa
Pomianowicz Joanna – Poznań
Rozborska-Kałucka Joanna – Rzeszów
Samek Hanna – Łódź
Sawczuk Maria – Lublin
Stachura Marta – Tarnów
Szymańska Małgorzata – Poznań
Twardowska Alicja – Gniezno
Walczak Julita – Łódź
Filia Biblioteki Publicznej Gminy Kłodzko w Bierkowicach
Gminna Biblioteka Publiczna Olszewo-Borki
Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności

- **Bibliotheca Magna Perennisque**
Miejska Biblioteka Publiczna im. M. Kozaczkowej w Dąbrowie Tarnowskiej
- **List Gratulacyjny Przewodniczącej SBP**
Budziszewska Ewa – Wrocław
Galus Anna – Tarnów
Kaczówka Anna – Tarnów
Kołączyńska-Janicka Małgorzata – Warszawa

Korczyńska Beata – Rzeszów
Krawczyk Teresa – Łódź
Pietrzak Ewa – Warszawa
Świerkowska Julita – Łódź
Woźniak Jadwiga Maria – Lublin
Wyżykowska Danuta – Włocławek

VIII. INNE DZIAŁANIA

• **Udział w Kongresie IFLA 2015**, który odbywał się w dniach 15-21 sierpnia 2015 r. w RPA w Kapsztadzie pod hasłem: „Dynamic Libraries: Access, Development and Transformation”. Kongresowi towarzyszyły obrady Zgromadzenia Ogólnego członków IFLA oraz posiedzenia sekcji i komisji. Uczestniczyło w nim ponad 3 tys. bibliotekarzy z całego świata, wśród nich duża reprezentacja bibliotekarzy z kontynentu afrykańskiego. Polskę reprezentowali bibliotekarze z Biblioteki Narodowej, bibliotek wrocławskich, przedstawiciele Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich (E. Stefańczyk, J. Pasztaleniec-Jarzyńska), Instytutu Informacji Naukowej i Studiów Bibliologicznych UW oraz pracownicy Senatu RP. Do Kapsztadu przyjechała także delegacja miasta Wrocławia, gospodarza kongresu IFLA w 2017 r., która zaprezentowała film promujący kongres.

• **Tydzień Bibliotek 2016** (8-15 maja). Ustalono, że w 2016 r. Tydzień Bibliotek będzie odbywał się pod hasłem „Biblioteka inspiruje”. Na naszych oczach biblioteki zmieniają swoje oblicze. W sieci bibliotek publicznych pojawiają się mediateki, a biblioteki naukowe przekształcają się w centra informacji. Środki wirtualne znalazły się na poczesnym miejscu. Nowoczesność i swobodniejsze zasady korzystania z oferowanych środków przekazu tworzą dobry grunt do rodzenia się ciekawych pomysłów. Dlatego w bibliotece się tworzy, ciekawie spędza czas i poszerza hory-

zonty; jednym słowem – biblioteka inspiruje. W kolejnej edycji Tygodnia Bibliotek Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich zorganizuje tradycyjnie dwa konkursy: na plakat oraz na najciekawsze wydarzenie.

- **Forum Młodych Bibliotekarzy**; rozpoczęto przygotowania do XI FMB, które odbędzie się we wrześniu 2016 r. w Opolu. Głównym organizatorem Forum jest Zarząd Oddziału SBP w Opolu.

Wydawnictwo SBP
Opracowanie i redakcja: Anna Grzecznowska
i Małgorzata Dargiel-Kowalska
Opracowanie techniczne i korekta: Elżbieta Matusiak
Skład i łamanie: Studio Kalamarnica
Druk i oprawa: Mazowieckie Centrum Poligrafii
ul. Piłsudskiego 2A, 05-270 Marki

